

**Pesterzsébet Önkormányzatának
Humán Szolgáltatások Intézménye
2017. évi beszámoló**

SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

Az év folyamán a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásaink biztosításához szükséges, az 1/2000. SZCSM rendeletben előírt szakmai feltételeknek eleget tettünk. Munkánkat az intézmény Szakmai programjában és Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltaknak megfelelően végeztük.

Szociális Foglalkoztatás – Foglalkoztatási Központ

A szociális foglalkoztatás célja megváltozott munkaképességű munkavállalók 4 órás foglalkoztatása. A munkavégzés által a munkavállalók életvitelének javítása, közösségi kapcsolataiknak könnyebb kialakítása, rehabilitációjuk elősegítése.

2017-ben a feladatellátás teljes kiegyensúlyozottsággal zajlott. Az új részlegvezető mind a munkatársak napi irányítását, mind a szerződéses megrendelések biztosítását, annak teljesítését, elszámolását megfelelően ellátta

Munkavállalók

A Képviselő Testület döntése értelmében kizárólag aktív korú, megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatunk.

2017. december 31-én a dolgozói létszám 14, ebből 12 fő pesterzsébeti lakos.

Tevékenység

2017-ben 50 cég megrendelése alapján végeztünk munkát. A megrendelők összesen 82 féle feladatot bíztak ránk, melyben változatos feladatokat biztosítottak. A nyomdai, könyvkötészeti és stancoló munkák mellett a kollégáknak kellett vágott textileket összehordani katalógus készítéshez, ajándécsomagot összerakni, csomagolni, egyedi papírtáskát összeállítani, zsinórozni, naptárakat összeállítani, kalapszalagot rögzíteni, kupakot illeszteni.

6 olyan cég volt, akitől folyamatos volt a megrendelés az év folyamán.

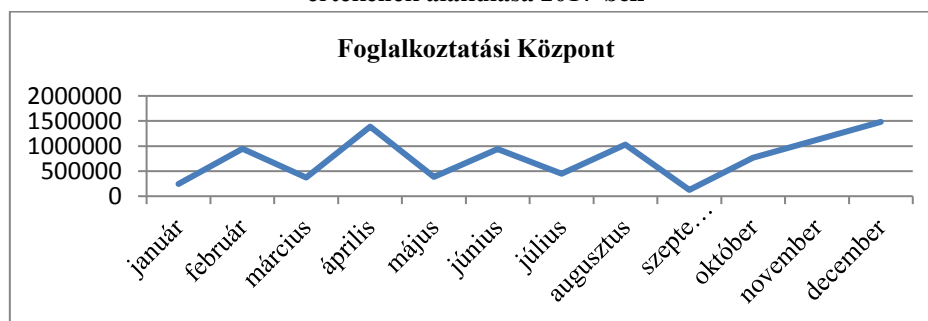
7 olyan megrendelést kaptunk, amely visszatérő volt az év folyamán, tehát több megrendelés is érkezett ugyanazon konkrét feladat végrehajtására.

Az egy időben párhuzamosan futó több megrendelésnek köszönhetően sikerült a részlegvezető irányításával biztosítani a változatos munkavégzést, azaz elkerülni azt, hogy adott munkanapon 4 órán keresztül ugyanazt a monoton tevékenységet kelljen végezni. Ezzel

elkerülhetővé válik a megromlott egészségi állapotban álló munkavégzők számára az, hogy mindig egy bizonyos izomcsoport legyen leterhelve a munkavégzés által.

A működésünk során gondot okoz, hogy a munkavállalók egészségi állapotából adódóan nagyobb számban fordul elő megbetegedés, rövidebb, de akár hosszabb időre is. A felvállalt munkáinknak szállítási határidejük van, amit teljesítenünk kell ahhoz, hogy máskor is minket válasszanak, az adott feladatra, és így folyamatosan munkát tudjunk biztosítani dolgozóink számára. Ezt nem mindig könnyű teljesíteni. Attól függően, hogy az egészsége-betegsége kinek, hogy engedi, ilyen esetekben csak rugalmas munkaidővel tudjuk áthidalni a problémát, mert dolgozóinkkal együtt mindent megteszünk a határidők betartásáért, a munkák megtartásáért.

**Adott hónapban kiszámlázott megrendelések
értékének alakulása 2017-ben**

A Foglalkoztatási Központ bevételeinek alakulása kiszámíthatatlan, előre nehezen tervezhető. Kapacitás hiányában 17, illetve ezeken belül, a rövid határidők miatt 5 munkát nem tudtunk elvállalni.

A visszatérő megrendeléseknek köszönhetően azonban nem volt olyan időszak, amikor ne tudtunk volna tevékenységet biztosítani a foglalkoztatottaknak.

Az év folyamán kiszámlázott munkáink értéke 9 241 352 Ft.

Közalkalmazottak

Közalkalmazott munkatársak feladata elsősorban a munkavállalók feladatellátásának elősegítése, a megrendelések ügyintézése, áru átvétele-átadása, a szakfeladatok ellátása. Szakképzett munkatársunk segítséget nyújt a megváltozott munkaképességűek életvitelében felmerülő problémák ellátásában, ellátások igénybevitelének eléréséhez információt ad, és figyelő jelenlétével segíti a lelki akadályok leküzdését a munkavégzés során.

Egy 4 órás férfi munkaerőhiányunk van hónapok óta, aki az árumozgatásban, pakolásban, csomagolásban segítené a stábot.

Szociális Szolgáltató Központok

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében cél azoknak az időseknek, szociálisan rászorultaknak, fogyatékos személyeknek, pszichiátriai betegeknek, hajléktalan személyeknek, szenvedélybetegeknek legalább napi egyszeri meleg étel biztosítása, akik önmaguknak, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel ezt nem tudják biztosítani.

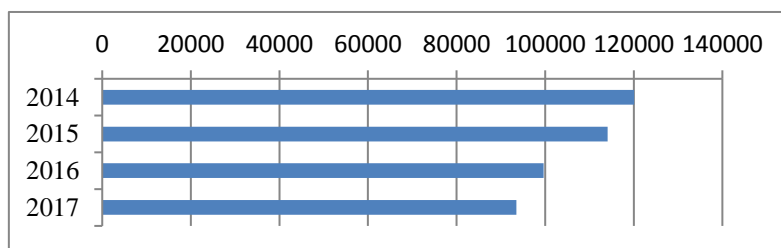
Az étkeztetést hétfőtől szombatig melegítő-tálaló konyhán keresztül biztosítjuk.

A HACCP előírásokat betartottuk, az év folyamán az ezzel kapcsolatos adminisztrációs feladatokat megfelelően vezettük.

Az étkeztetés keretében normál menü felül 15 féle diétát volt szükséges biztosítani a hozzánk fordulóknak.

Egész évben küzdöttünk a **minőségi problémákkal**, aminek nyilvánvaló következménye a **szociális étkeztetést igénybevevők számának csökkenése**.

Megrendelt étel adagszám 2014-2017-ben

2016-ban rendelt étel adagszámhoz képest a 2017-es adat 8%-os csökkenést mutat, ami azt jelenti, hogy 6143 adag étellel fogyasztottak el kevesebbet az ellátottak az előző évhez képest.

A csökkenés 2014-hez képest több, mint 26 ezer adag éves szinten.

2017.	Lajtha u. Sz.Sz.K.	Nagy György u. Sz.Sz. K.	Vágóhíd u. Sz.Sz.K.	Marót u. Sz. Sz. K.	összesen
Új megállapodások száma az év során	58	39	43	42	182
Megszűnt megállapodások száma az év során	73	46	67	47	233
Igénybevevők száma összesen az év során	179	123	153	140	595

A megállapodások száma is jelentősen csökkent 2017-ben. 51 ellátottal van kevesebb megállapodásunk az év végén. A fluktuáció is magasnak mondható, bár ebben nagy eltérés van a telephelyek adatai között. Sokan az új felvételt kérők közül heteken belül le is mondja az ebédet minőségi és olykor mennyiségi okokra hivatkozva. A reklamációkat, problémákat összesítettük és naponta értékeltük az ebédet egy táblázatban, amelyben részletesen leírtuk a tapasztalatainkat.

Az év folyamán 20 esetben történt megállapodás felmondása dokumentáltan elégedetlenség miatt.

Szolgáltató

Az étkeztetés kapcsán 2017. első felében egyre erősödött az elégedetlenség, ami a nyári hónapokra tetőzött. A konyhával való egyeztetések hatástalanok lettek, a megbeszélésekről nemcsak a kft vezetése maradt el, hanem a dietetikus sem jött el. A konyha vezetője minden problémát elismert, elmagyarázta a problémás eset kialakulásának módját és tehetetlenségéről biztosított minket. Nyáron a konyhavezető váltás sem oldotta meg a problémákat. A HSZI munkatársai meghívást kaptak az óvodavezetőkkel szervezett étkeztetés találkozókra a Polgármesteri Hivatalba, ahol az iskolákkal együtt értékeltük a szolgáltatást havonta.

Az étlapok kialakításában rugalmasságot érzekeltünk, bár a megvalósult étlapban tájékoztatás nélkül rendkívül nagy számban volt változtatás, mind az előzetesen megtervezetthez, mind az előző héten kiküldöthöz képest.

Évek óta visszatérő probléma, hogy a diétás ételtípus csomagolása nem a leghigiénikusabb, mivel a műanyag dobozok nem záródnak rendesen, ezáltal kilötyög az étel. Ebben változás nem volt.

Szeptember hónapban a HSZI étkeztetése átkerült a Lampart konyhába. Az normál ételek ízében, minőségében az első pillanatban érezhető volt javulás. A diétás ételeknél azonban folyamatos lett a panasz a túlzott sózásra, fűszerességre, de az extrém problémák is előfordultak, mint egész csirkecomb a pépes ételekben, kukorica az epés diétában vagy lepésített virsli.

Az év vége felé megemelkedtek a késedelmes kiszállítások okozta panaszok.

Összességében a problémák hullámmása volt jellemző az év második felében.

A jelentős problémákról telephelyeinken jegyzőkönyv felvételére kerül sor. A 2017-ben elkészített több, mint félszáz jegyzőkönyv alapján 125 085.- Ft kötbér került kiszámlázásra a szolgáltató felé, melynek kiegyenlítése megtörtént.

Ellátottak

A Szociális törvény módosításával lehetőség nyílt az ellátás megszüntetésére térítési díj nemfizetés miatt. Ez a lehetőség gyakorlatilag megszüntette a nem fizetők folyamatos étkezését és térítési díj tartozásának halmozását. A tartozást felhalmozók száma elenyésző. Az intézményvezető 4 főnek mondta fel a megállapodását ez okból, illetve van mód részletfizetési megállapodást kötni. A 3 havi tartozással rendelkezőknek felszólítást küldünk, és amennyiben nem fizet, megszüntetjük az ellátását.

Étkeztetési megállapodással rendelkezők számának összehasonlítás 2012-2017 között

Időpont	Megállapodások száma
2012. december 31-én	672
2013. december 31-én	601
2014. december 31-én	577
2015. december 31-én	476
2016. december 31-én	446
2017. december 31-én	395

Az elmúlt 5 évben több, mint 40 %-kal csökkent az ellátottak száma az év végén, és emellett 2017-ben az ellátottak fele kicserélődött.

Elmondható, hogy jelen helyzetben az étkeztetést igénybevevők megtartása nagyon nehéz feladat számunkra, de ugyanakkor kimutatható, hogy amikor az étel minősége javul, akkor a megrendelések száma emelkedik, tehát a megfelelő ellátás esetén a csökkenés folyamata megfordítható lenne, hiszen az ellátásra a kerület lakosainak szüksége van.

Házi segítségnyújtás

Ezen szolgáltatás keretében azokról az időskorú, egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodunk, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erejükből nem képesek és róluk nem gondoskodnak, valamint akik ezt az ellátási formát igénylik, illetve azokról, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

Minden ellátottunk tekintetében szem előtt tartjuk az időskor tiszteletét és megbecsülését.

A házi segítségnyújtás módját, formáját, gyakoriságát a szolgáltatást igénybe vevő egészségi állapota, szociális helyzete, valamint a házi orvos javaslatának figyelembe vételével az egyéni szükségletekhez próbáltuk minél pontosabban igazítani azáltal, hogy a szükségleteknek megfelelően folyamatosan egyeztetünk az ellátást igénybevevőkkel, esetlegesen hozzátartozóikkal, mint a házi orvosokkal.

A családok életvitele megváltozott a korábbi évekhez képest, a többgenerációs családok szinte már nem léteznek, így növekszik az egyedül élő idősök száma. Az egyedüllét miatt több gondoskodást és figyelmet igényelnek. Nehezen élik meg, ha magukra maradnak, mert elszigetelődnek, befelé fordulnak és elkeseredetté válnak. Az időskorúak gyakran mentálisan is sérülnek, nehezen tudják feldolgozni, hogy idős korukra támasz nélkül maradnak. Intézményünk próbálja a támasz szerepét betölteni. Az idősök életvitelének fenntartásában, a mindennapok nehézségeiben a gondozónő nagy segítséget nyújthat és idővel nélkülözhetetlen családtaggá is válhat. Nagyon fontos egy ilyen jellegű szolgáltatásban az állandóság, a kiszámíthatóság, hiszen az igénybevevők egyre nehezebb anyagi, mentális állapotban fordulnak hozzánk, és tőlünk dolgozóktól várják a segítséget. Ezt csak magas hivatástudattal, empátiával rendelkező személyek képesek nyújtani hosszú évekig.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 2017. január 01-től hatályba lépett módosítása szerint a házi segítségnyújtás esetében megszűnik az óraalapú szolgáltatásnyújtás követelménye. A gondozási szükséglet vizsgálatának eredményeként elért pontszám a jövőben nem korlátozza a házi segítségnyújtás napi időtartamát. A módosítás célja az ellátott szükségleteihez rugalmasan igazodó szolgáltatás-nyújtás, melynek konkrét időtartama az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodás eredményeként kerül megállapításra. Ez a változás egy rugalmasabb ellátási lehetőséget biztosít az intézmény számára. A házi segítségnyújtás tevékenységnaplója két részre vált, a szociális segítség és a személyi gondozás jogosultsági kategóriákhoz igazodóan kerül kialakításra, mely a könnyebb alkalmazhatóságot szolgálja.

Az ellátás jellemzői

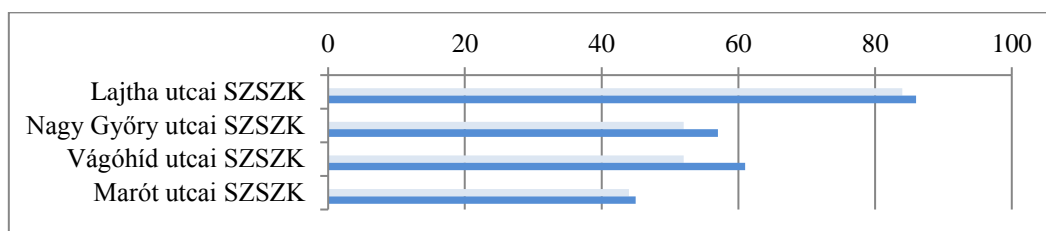
- Az idősebb korosztálynak szüksége van a lehető legnagyobb stabilitásra, már nem szeretnek újdonságokkal megismerkedni, idősebb korban csökken a flexibilitás képessége. Időnként az ellátottak panaszkodnak, hogy nem szeretnék új gondozónőt megismerni, ami a további munkaszervezést is nehezíti pl. a betegállományból vagy a szabadságolásokból adódó helyettesítéseknél. A gondozónők lelkiismeretes munkáját és elhivatottságát is igazolja ez a ragaszkodás és az, hogy a kórházba került ellátottjaikat rendszerint maguktól látogatják.
- A szolgáltatást igénybe vevők naponta azonos időben várják a gondozónőjüket, mert a rendszeresség biztonságérzetüket növeli, de ennek megvalósítása nem mindig lehetséges a napi ellátási feladatok függvényében, mint ahogy az sem, hogy mindenki a reggeli órákban kapjon ellátást.
- Egyre több igénybevevőnek romlik a mentális és fizikai állapota.
- A gondozási időt befolyásolja a pszichiátriai betegek gondozása is. Fóbiáik, hallucinációik kezelése, visszafojtása, hogy a lakókörnyezetüket ne zavarja jelenlétük, otthonukban tarthatóak legyenek igen komoly szakmai felkészültséget és türelmet, megfelelő időráfordítást igényel.
- Az esetek nagy részében meg kell küzdenünk a depresszív hozzáállással is az ellátottak részéről, mert az elmagányosodás fokozódik, ahogy az ismerősök, barátok, családtagok eltűnedeznek, elhunynak. Mindezek egyre több lelki terhet rónak a kollégákra, hiszen a segítő beszélgetés, a mentális támogatás itt elengedhetetlen, ami szintén tudást és türelmet igényel.
- Sokan igényelnék, hogy a gondozónő hosszabb ideig (akár 3-4 órát) tartózkodjon otthonukban. Ennek a kérésnek az ellátotti létszámtól függően tudunk eleget tenni.
- Lenne igény az ellátottak részéről még több velük töltött időre, esetleg olyanra is, ami az esti órákra tehető. Ez egyműszakos munkarendben nyilván nem megoldható.
- Gyakori, hogy a hozzátartozók már végstádiumban lévő rokonaiknak kérnek segítséget, így az ellátás időtartama néha nagyon rövid, viszont annál megterhelőbb.
- Az ágyban fekvő betegek alacsony heverőkről történő mozgatása komoly kihívás a munkatársaknak.
- Az ellátottak lakáskörülményei gyakran nem feleltek meg a minimális elvárásoknak sem. Sok esetben az alapvető higiénés feltételek sem adóttak, a lakások nagy része elhanyagolt, ahol nehéz a szükséges feladatokat ellátni.
- A többlakásos udvarú, szufniszerű építményekben lakók esetében vízfordás az udvarról, higiénias vödör ürítése, fertőtlenítése, tisztántartása is feladat.
- Problémaként jelentkezett az is, hogy egyes szolgáltatást igénylők, vagy már a szolgáltatásban lévők, azt gondolják a házi segítségnyújtásról, hogy bejárónőt kapnak.
- Komoly problémát jelent gondozónőiknek, hogy ellátottaink, bár a megállapodásban szerepel, hogy a legközelebbi boltban vásárolnak, elvárás részükről, hogy több helyről szerezzék be a napi életvitelhez szükséges élelmiszereket. Sokaknak a szociális étkezés nem elfogadható, így a szolgáltató központ környékén található meleg étel kifőzdét veszik igénybe, melyet a gondozónőknek kell házhoz vinni.

- A házi segítségnyújtás mind fizikailag, mind lelkileg igen megterhelő a gondozónők számára, s ezt fokozza tovább a rapszodikusán változó munkaidő és munkamennyiség.
- Az idei tél (tartósan kemény, fagyos hideg és többször ónos esők, jég, stb.) kemény próba elé állította munkatársainkat, sajnos a betegállományos napok száma is bizonyítja ezt a tényt.

Ellátottak

Az év végén az ellátottakkal kötött megállapodások száma emelkedést mutat az év elején rendelkezésünkre álló megállapodásokhoz képest. (7 %).

**Házi segítségnyújtást igénybevevők száma
2016. és 2017. év folyamán Szolgáltató Központonként**

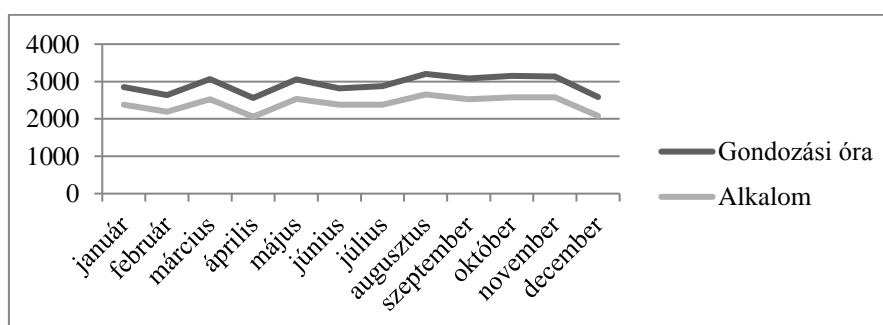
Az ellátottak számának aránya megegyezik a Szolgáltató Központok működési engedélyében szereplő engedélyezett ellátási értékek arányával.

Az ellátottak száma a tavalyi évhez képest minden központban emelkedett.

Számos igénybevevőnek napi többszöri ellátásra van szüksége, de ez jelentősen eltér a telephelyek között. A Vágóhid utcai SZSZK-ban 5 ellátott igényel napi többszöri látogatást, míg a többi telephelyen 1-2 gondozott állapota igényli csak ezt.

2017-ben megváltozott a gondozási normatíva számítása. Eddig a számítás alapját a gondozási alkalmak adták, 2017-ben pedig a gondozásra fordított idő alapján kell a számítást elvégezni. Ez a változás a mi intézményünknel jelentős normatív támogatásemelkedést eredményezett, mert a gondozottaink sok esetben igényelnek fokozott időráfordítást.

**Gondozási alkalmak, illetve gondozási órák száma alapján kalkulált normatíva
a 2017-es évben havi bontásban**

Éves szinten a 115 normatíva mutató helyett 139 normatívát igényelhet a kormányzati funkció, ami több, mint 5 millió forint többlet bevételt jelent.

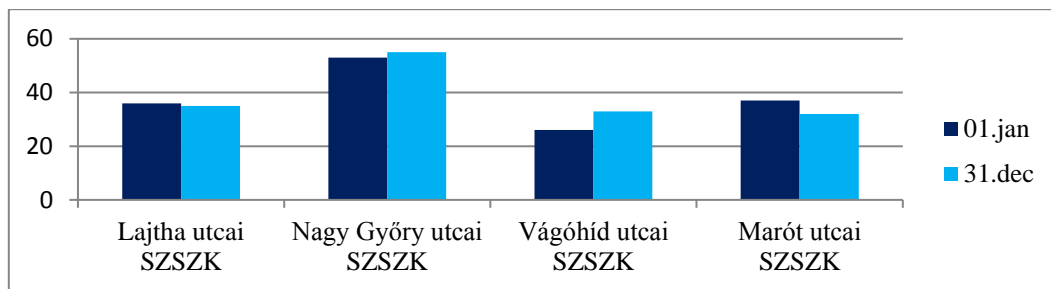
Idősek Nappali ellátása

Az idősek klubja a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorú, illetve 18. életévét betöltött személyek napközbeni ellátására, gondozására szolgál. Az ellátás hétfőtől szombatig áll az érdeklődők rendelkezésére. Nagy jelentősége van a mindennapokban a mentális és fizikai állapot folyamatos szinten tartásának, ezt segítették elő, például a különböző játékok, vetélkedők (ország-város, memória-fejlesztő játékok, dominó, keresztrejtvény). Programjainkkal az együttlét örömét kívántuk fokozni, ezért a klubtagokkal közösen szerveztük és kivitelezte azokat.

A klubok aktív programot biztosítanak az ellátottak részére, ami azt jelenti, hogy minden nyitvatartási napon konkrét szervezett tevékenységen vehetnek részt az idősek, amelyet a klubvezető 2-2 klubgondozó segítségével szervez meg és bonyolít le.

Ellátottak

**A nappali ellátásban megállapodással rendelkezők száma
2017.01.01-én és 2017.12.31-én Szolgáltató Központként**

Intézményi szinten az év végén több megállapodással rendelkező klubtagunk van, mint az év első napján.

A Lajtha utcai idősek klubjának 2017 - ben is több fokozott gondozási igénnyel rendelkező klubtagja volt. Az év folyamán 5 fő középsúlyos mentális hanyatlásban szenvedő klubtagot láttunk el, akiknek egyéni, illetve kiscsoportos készség szintentartó foglalkozásokat szerveztünk.

Kiemelt gondozási feladataink voltak:

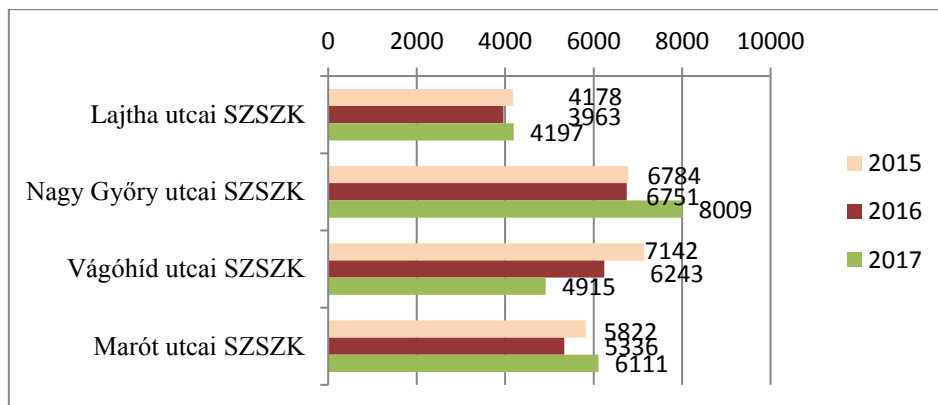
- gyógyszerelés,
- folyamatos folyadékpótlás,
- folyamatos idő – tér orientáció,
- szociális és - egyéb ügyintézési feladatok.

A nappali ellátás pótolhatatlan kiegészítője a szállítási lehetőség, amivel a kevésbé mobil idősek számára is nap, mint nap elérhetővé válik a klubtagság. A Marót utcai ellátottak közül 17-en, a Lajtha utcaiak 12-en, a Vágóhíd utcába ketten, a Nagy György István utcai klubosok közül pedig 8 fő vette igénybe a gépkocsis szállítást.

A mikrobusz a napi beszállításon túl a klubtagok kisebb kirándulását is biztosítani tudja közeli helyekre (Martonvásár, Budakeszi, Vácrátót, Vasarely Múzeum, Hősök tere), azon ellátottak

számára is, akik a közösségi közlekedést már nem tudják igénybe venni. 2017-ben is minden klub számára 4 kirándulást ingyenesen biztosítottunk.

**A gondozási napok számának alakulása nappali ellátásban
2015-2017 között Szolgáltató Központoként**

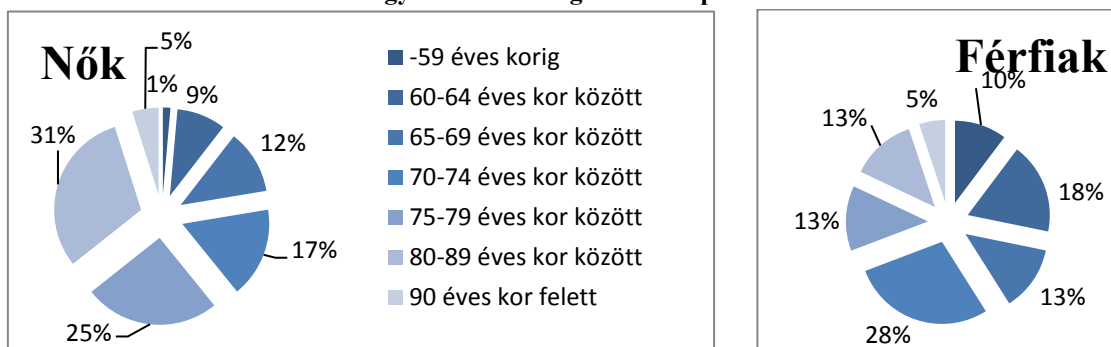

A gondozási napok száma három központnál emelkedést mutat.

A fiatalabb, aktívabb klubtagok nem minden nap veszik igénybe a nappali ellátás szolgáltatásait, ami a normatívában megmutatkozik. Jellemzően a Vágóhíd utcai klubtagok a legaktívabbak, többen közülük kerületi nyugdíjas szervezeteknek is tagjai.

A klubgondozók és a területen dolgozó minden munkatárs komoly erőfeszítéseket tesz azért, hogy a valóban magas szakmai színvonal mellett minél több rászoruló időst érjen el és vonja be a klubok mindennapi életébe.

**A nappali ellátás 2017-ben igénybevevők korcsoport szerinti megoszlása nemenként
a négy Szociális Szolgáltató Központ tekintetében**

Az ábrán látható, hogy a 60 év alatti korosztályban magasabb létszámban jelennek meg a férfiak, míg nemükön belül a 80-90 év közötti korcsoportnak nagyobb az aránya a nőknél, mint a férfiaknál. 70 éves kornál az arány azonban megegyezik.

Programok

A HSZI nappali ellátásában a havonta előzetesen megtervezett programot a klubban kifüggesztve olvashatják az idősek.

A teljesség igénye nélkül ismertetünk néhány jellemző klubprogramot.

Nagy Györy utcai Szolgáltató Központ:

- Irodalmi kör: Rövid, átdolgozott színdarabok, novellák megismerése. A művek klubtagokkal közös –szereposztás szerinti- rendszeres összeolvasása. A már jól begyakorolt darabokat időseink szívesen elő is adják.
- Sudoku: A program keretein belül az idősök lépésről lépésre sajátíthatják el a népszerű logikai játék megoldási stratégiáit. Célunk, hogy megakadályozzuk a memória romlását, elősegítsük klubtagjaink szellemi fejlődését.

Marót utcai Szolgáltató Központ:

- A nyár egyik legnépszerűbb programja a „Dinnye fesztivál” volt. Ezen a délelőttön minden a dinnyéről szólt, játékos-ügyességi vetélkedők, valamint egy kvíz keretében mérték össze a csapatok tudásukat. Nagyon jó hangulatban, rendkívül szép, napsütéses időben telt el a délelőtt, közel 40 idős részvételével.
- Fűszerek és gyógynövények: két havonta rendeztük meg ezt az igen népszerű programot, melyen egy-egy fűszer- és gyógynövény került bemutatásra. Alkalmanként valamilyen étel vagy ital is készült az adott növényből, illetve annak hozzáadásával, hogy ezzel is minél jobban szemléltessük ízét és jótékony hatását.

Lajtha utcai Szolgáltató Központ:

- Ügyességi játékok: Tavasztól - őszig nagy sikerrel zajlottak az ügyességi játékok (Möllky, Pétanque, Patkó dobáló, Krokett), a Goki karikadobáló, a Darts, a Horgász a pácban! játékot és Hídlövészet játékot pedig egész évben tudtuk játszani. A 2017 - es évben Konzervdobáló játékkal gazdagodott a játéktárunk. A játékok előnye, hogy a rosszabb mozgás és rosszabb mentális állapotú lakók és klubtagok is részt tudnak venni benne.
- „Hadd süssek ma magamnak ...”: Az év folyamán az idősökkel közösen készítettünk süteményeket, a programnak nagy sikere volt. Kossuth kifli, kakaós – meggyes sütemény, kókuszgolyó, citromos, kekszes sütemény, hamis Raffaello és túrófánk készült.

Vágóhid utcai Szolgáltató Központ:

- A helyben szervezett kézműves foglalkozásokon, az év folyamán is szívesen vettek részt az idősök, az elkészült művek díszítik a klubszobát és az ebédlőt.
- Új programként vezettük be a megható történetek felolvasását és az utána következő kötetlen beszélgetést a hallottakról.

Kiemelt események

Az idősök nappali ellátása keretében két nagy kirándulást és egy nagy, közös rendezvényt tartottunk 2017-ben.

Idén lehetőség nyílt színházi előadások megtekintésére is az Operettszínházban. 3 alkalommal, minden klubból 2-2 jelentkező részesülhetett a lehetőségből, hogy kísérő segítségével ellátogassanak egy délutáni előadásra. 2017 – ben a Mágnes Miska, a Csárdáskirálynő és A chicagói hercegnő című előadást nézték meg az érdeklődők.

A tavaszi Nagykirándulást a Marót utcai klub szervezte, melynek helyszínéül a Balatont választottuk. Először Tihanyba látogattunk el, ahol egy kellemes kis vonatozással jutottunk el az Apátságig. Majd sétával és nézelődéssel töltöttük el az időt. A finom ebéd elfogyasztása után Balatonfüred felé vettük az irányt, de sajnos eleredt az eső, így nem volt „felhőtlen” a programunk. A bátrabbak azért így is elnyaltak egy fagyit és gyönyörködtek a viharos Balatonban. Résztevők száma: 40 fő klubtag és 7 fő kísérő.

Juniális - Az év nyári nagy rendezvényére a Nagy Győry utcai és Vágóhid utcai Szociális Szolgáltató Központok szervezésében került sor. A helyszín Központunk kertje volt. A délutánt Szabados Ákos, polgármester nyitotta meg köszöntőjével. Ezt követően Kegye János, pánsíp művész előadását hallgathatták meg a résztvevők. A kellemes zenék után egy meglepetés következett: a központok dolgozói egy tánccal örvendeztették meg az időseket. A tánc után felszolgáltuk a Csili Művelődési Központból rendelt szendvicseket, a desszert, aprósütemény és jégkrém volt. A jeges finomságot az Eispro Kft. jóvoltából fogyaszthatták a résztvevők. A délután hátralévő részében Geburth Sándor előadóművész szolgáltatta a muzsikát, amire a vendégek remek hangulatban énekeltek és táncoltak. A programon 90 idős vett részt.

Az őszi nagy kirándulást a Lajtha Szociális Szolgáltató Központ szervezte. A kiránduláson a Romantikus Fehérvár programcsomag keretein belül idegenvezetéssel, kisvonatos utazás után tekintették meg a Bory várat az érdeklődők. Megismerkedtek Székesfehérvár belvárosával is. A programot kvízzjáték zárta.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (JHSNY)

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása, a krízishelyzet elhárítása céljából, 24 órás készenléttel nyújt segítséget.

Működtetés

2017-ben a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság és a fenntartó által kötött szerződés alapján biztosítottuk az ellátást, 40 támogatott készülékre.

Intézményünk 60 db készüléket bérel a Sonaris Kft-től, amelyeknek az üzemeltetése és a karbantartása is a szerződő fél feladata.

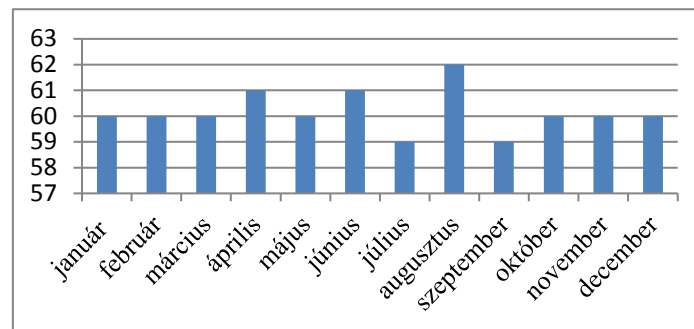
2016. februárjától a Sonaris Kft. ügyfélszolgálati portált hozott létre, melyen keresztül a szakmai koordinátor írásban rögzítheti kérését, problémáját, melynek beérkezéséről rövid időn belül dokumentált visszajelzés érkezik, illetve a folyamatban lévő intézkedések, „ügyek” folyamatosan nyomon követhetők. A műszaki meghibásodások nagyobb részét az elemcsere tette ki, melyet a Sonaris Kft. munkatársa, az ellátottal történt időpont egyeztetés után elvégzett. Néhány esetben elég volt részéről a telefonon keresztüli szóbeli tanácsadás,

melynek háttérében áramellátási hiba vagy a telefontársaság részéről vonalhiba állt. 5 esetben a készülék teljes cseréjére volt szükség.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülő ellátottaknál a lakás és kapukulcs biztonságos tárolásának szabályozottsága következtében, már 37 fő ellátott kulcsának tárolását oldottuk meg.

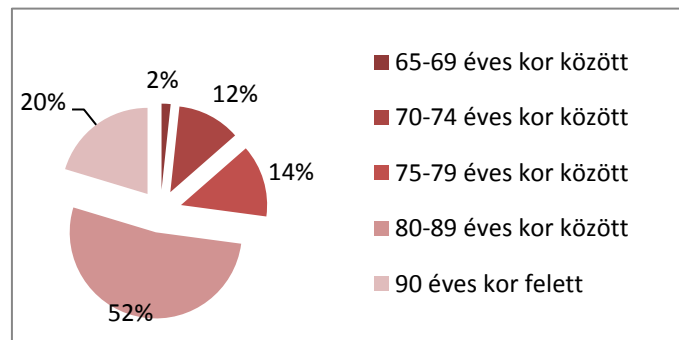
Ellátottak

A Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátottainak száma havi bontásban 2017-ben

2017-ben 18 új ellátottnak szereltünk fel jelzőkészüléket. 19 fő ellátása szűnt meg. Várakozás a készülékre egész évben 3-5 fő között mozgott, mely az előző évhez képest felére csökkent.

A Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátottainak életkori megoszlása 2017-ben

2017-ben 78 fő ellátását végeztük, ellátottjaink mindegyike szociálisan rászorult volt, az ellátottak közül 74 fő 65 év feletti egyedül élő személy, 4 fő kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, egészségileg rászoruló személy.

Átlagosan 23 fő részesült házi segítségnyújtás ellátásban is, illetve többen a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás mellett egyéb alapszolgáltatásban is részesültek (klub, étkezés).

Az ellátás

JHSNY riasztások 2017-ben havi bontásban

hó	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
jelzések száma	271	334	294	300	307	243	201	236	258	241	193	293
kimenetelt igénylő jelzések	0*	2**	0	1	3	0	0	3	0	0**	1	0**
valós megjelenés	1	3	0	1	1	0	0	3	0	1	1	1

A jelzések számánál a kézi, mozdulatlanság, technikai jelzések szerepelnek, az sms formájában érkező érzékelő le- és felvétek nem.

* egy esetben a segítőnek nem kellett kimenni, mert a közelben tartózkodó hozzátartozó elesett hozzátartozóját felsegítette, további ellátást nem igényelt

** elegendő volt a közelben tartózkodó hozzátartozó értesítése, aki az elesett hozzátartozóját felsegítette, további ellátást nem igényelt.

Mind a kimenetelek száma és a valós jelzések száma az előző évhez képest felére csökkent.

10 esetben elesés/leesés, 3 esetben betegség, rosszullet miatt kellett segítséget nyújtani, 1 esetben csak tanácsot szeretett volna kérni.

10 esetben kellett személyesen felkeresnie a szociális gondozónak az ellátottat.

Megtett intézkedések:

1 esetben elegendő volt a közelben tartózkodó hozzátartozó értesítése, aki felsegítette hozzátartozóját vagy intézkedett a további ellátásról. 5 esetben mentőhívás, 4 esetben a segítőnek kellett felsegíteni az ellátottat, de orvosi ellátást nem igényelt, 1 esetben az ügyeletet kellett hívni, 3 esetben beszélgetés, megnyugtatás, tanácsadás.

Nehézségek:

- Néhány ellátottnál előfordul, hogy a jelzőkészüléket a használati útmutatóban foglaltaktól eltérően használja pl. nagyobb mennyiségű víz éri (a készülék fröccsenő víz ellen védett), megsérül levételkor a szijban lévő vezeték, emiatt téves jelzések érkeznek, illetve a készülék rendszeres tisztítását is elmulasztják, ami szintén téves jelzésekhez vezet.
- A szolgáltatás igénybevétele problémás a hallókészülékkel élőknél. Az ellátottak gyakran, illetve éjszaka kiveszik a készüléket a fülükből, így a segítő kolléga telefonon nem tudja felvenni a kapcsolatot velük, hogy meggyőződjön arról, hogy a beérkezett jelzés valós –e.
- A bekötéskor adott szóbeli és írásbeli tájékoztatás ellenére is, segítségkérésnél az ellátott a pánik helyzetben folyamatosan nyomja a jelzőgombot, melyet a kolléga nem tud fogadni, illetve intézkedni, visszahívni, tájékoztatni arról, hogy „útban a segítség”.
- Az éjszakai órákban sms formájában érkező érzékelő levét-felvét jelzések problémát jelentettek, mert ez éjszaka akár 4-5 alkalommal, egy intézkedést nem igénylő jelzés. A beállítások módosítása következtében 2017.áprilisától, a 21-6 óra között érkező le és felvét jelzések 6 óra után e-mail formájában érkeznek meg az ügyeleti telefonra. A magas prioritású kézi és mozdulatlanság jelzések ebben az időszakban is telefonhívással kerülnek továbbításra.

Időskorúak gondozóháza

A szociális törvény megfogalmazása szerint az idősök gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból időlegesen nem képesek gondoskodni, és állandó orvosi felügyeletet nem igényelnek.

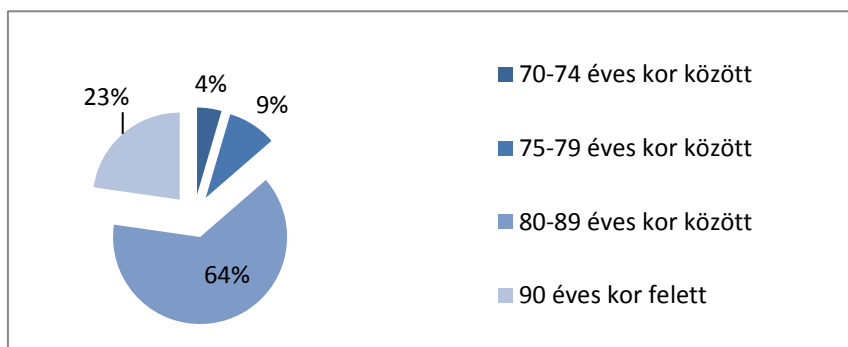
Az átmeneti gondozóházban 23 fő engedélyezett elhelyezésére van lehetőség.

Ellátottak

A szolgáltatás iránt 67 jelzés (2016-ban 58 jelzés) érkezett, melyek közül több esetben más, a jelzett személy igényeinek jobban megfelelő szolgáltatást ajánlottunk (alapszolgáltatás, további egészségügyi ellátás, ápolási részleget működtető idősök otthoni ellátás, Hospice ellátás).

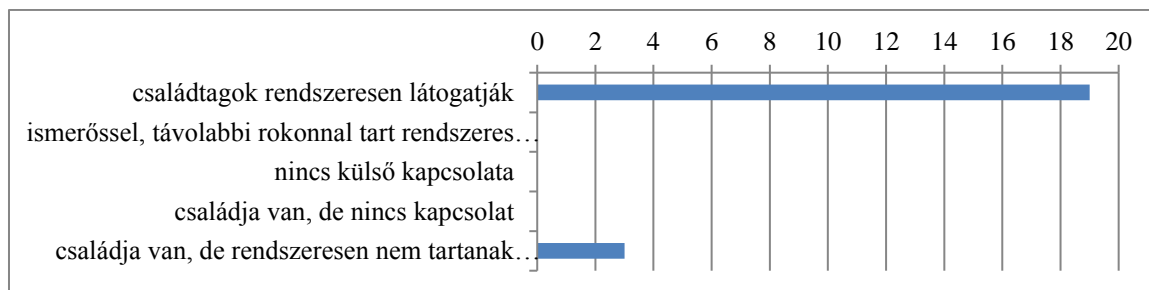
Ténylegesen 54 fő adott be elhelyezési kérelmet, ebből 29 fő (2014-ben 24 fő, 2015-ben 30 fő, 2016-ban 34 fő) igényét tudtuk kielégíteni. Összesen 53 fő ellátását végeztük, mely 5 fővel volt kevesebb az előző évinél. A normatíva mutató 22 fő volt.

**A Gondozóházi lakók
ellátottainak életkori megoszlása 2017-ben**

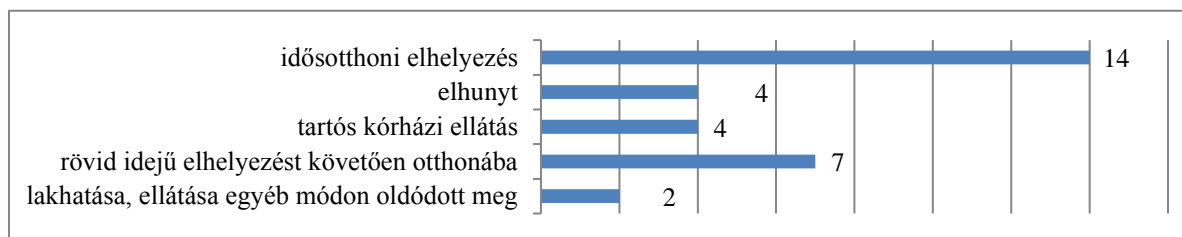
A Gondozóházi lakók életkora 19 ellátott esetében 80 év feletti.

2017. december 31-én a gondozóházban lakók szociális kapcsolatai

A gondozóházban ellátottak körében zömmel rendszeresek a családi kapcsolatok, de jelenleg is 3 olyan személy tartózkodik az otthonban, akiknek csak a gondozóházi közösség jelent támaszt. Számukra a gondozók figyelme, a szervezett programok hatványozottan értékesek állapotuk szintentartásában, lelki egészségük megtartásában.

A 2017-ben megszünt ellátások kimeneti megoszlása gondozóházi elhelyezés esetén

Az elmúlt időszakban felvételre került ellátottakra jellemző, hogy végleges, tartós bentlakásos elhelyezésig veszik igénybe a gondozóházi elhelyezést, melyet elsődlegesen egészségi problémák, illetve a 24 órás ellátás megszervezésének nehézsége tett szükségessé. 2017-ben átlagosan egy ellátott 11 hónapra vette igénybe a szolgáltatásukat.

Az ellátás

A gondozóházi lakók állapotára vonatkozó adatok 2017. december 31-én

Mozgásában erősen korlátozottak (kerekes széket használnak, felálláshoz is személyes segítőt igényelnek)	2 fő
Segédeszközzel és/vagy személyi segítővel járóképes	7 fő
Szellemi hanyatlásban szenved	15 fő
Incontinens	16 fő
Súlyos érzékszervi fogyatékosságban szenved	1 fő

A táblázat halmozott adatokat tartalmaz, tehát egy személynél több jellemző is megjelenhet.

Az adatok mutatják, hogy az állandó szakápolói jelenlét szükséges a bentlakók ellátásánál, gondozásánál. Az intézmény orvosa heti látogatásával nyomon követi az ellátásban részesülők egészségi állapotának változását, biztosítja az egészségügyi tanácsadást, szűrést. Pszichiáter szakorvosként figyelemmel kíséri, felismeri a lakók pszichés állapotának változásait, segíti a felmerülő feszültségek, szorongó, depresszív érzések egyéni beszélgetésekkel való oldását. Az ápolási tevékenységek jobb ellenőrizhetősége és személyre szabott ápolás megvalósítása érdekében felelős ápoló modellt alapján dolgoznak a kollégák.

A gondozóházi lakók gondozási szükségleteinek megoszlása 2017. december 31-én

Teljes ápolásra szoruló	Részleges ápolásra szoruló	Szociális helyzetük és egészségi állapotuk szinten tartásához való közreműködést igénylők
- testi higiénié kielégítésében - pelenkacserét - étkezés segítését - szoros felügyeletet, folyamatos irányítást - hely-, helyzetváltoztatásnál segítséget igénylők	- testi higiénié kielégítésében - étkezés segítését - helyváltoztatás segítését - WC használat segítség-felügyeletet, kisebb mértékű irányítást igénylők - egészségi állapot, gyógyszerelés napi követése, ellenőrzése	- egészségügyi és szociális ügyintézésben, segédkezés, szervezés, egészségügyi felügyelet
13 fő	7 fő	2 fő

A gondozóházi ellátottakra jellemző, hogy ellátásuk komoly, személyes segítséget igényel, gyakran mentális, pszichés leépülésben is szenvednek, amely állapot nehezíti az esetleg fennálló fizikai problémákat.

Komoly hangsúlyt fektetünk az önállóság fenntartását, fejlesztését segítő foglalkozások szervezésére (beszélgetős csoportok a mentális hanyatlás megelőzésére, késleltetésére,) és próbálunk a szükségleteknek megfelelően más szakembereket is bevonni az ellátásba (pl. gyógytorna foglalkozás).

A demenciában szenvedőknél a napi feladatok végzése- súlyosabb esetekben az étkezés, folyadékfogyasztás nehézsége, az incontinenca, a folyamatos irányítás, térben-időbeni orientáció, a magatartás-, viselkedés megváltozása, a nappal-éjszaka felborulása miatt-folyamatos készenlétet, figyelmet, pszichés és fizikai megterhelést jelent a dolgozók számára.

Mi is a demencia?

Az előrehaladott szellemi hanyatlás, a demencia, mely az idősorral együtt járó szellemi képességek csökkenésétől eltérően, már kóros mértéket ölt.

A demencia a gondolkodás, érzelmek és a társas képességek hanyatlása, ami korlátozza a társas életet és a teljesítőképességet.

A demencia tünetei

A szellemi teljesítőképesség csökkenése

- az emlékezés rövidül, csökken
- a gondolkodás lassul
- a részletek összerakásának, szintetizálásának képessége csökken
- nem jutnak eszükbe a szavak
- romlik a tájékozódási képesség

Pszichés tünetek

- ingerültség
- agresszió (szóbeli, súlyosabb esetben fizikai)
- a személyiségjegyek változása: ez részben a károsodás következménye, reakció a félelemkeltőnek, ellenségesnek tűnő környezetre, elutasító magatartás (pl.öltözés, toalett használat, étkezés elutasítása)

Az Alzheimer-kór tünetei, mely a demencia egyik típusát képezi, kiegészül a hibás vagy csökkent ítélőképességgel, beszédzavarokkal, a begyakorolt mozgások zavarával (pl.nem tud nyelni, leülni, felállni), passzivitással, hallucinációkkal, téveszmékkel.

Egész évben a munka megszervezésében nagy segítséget nyújtottak a társadalmi gondozó kollégák, mert az előzőekben leírt okokból adódóan az ápolói feladatokat 1 ápoló nem tudta volna elvégezni. A meglévő ápolói létszámmal, a délelőtti műszakban a 2 ápoló kolléga jelenléte megoldhatatlan lett volna. Az aktívák segítségével legalább néhány órában tudtunk azokon a napokon is párt biztosítani, amikor párként állandó munkatárs beosztására nem volt lehetőség. Az aktívák főként az ápolóink mellett az alapápolási tevékenységek végzésénél segítőként tevékenykedtek. 4 ápoló összesen 1231 óra plusz segítséget jelentett a gondozásban. Technikai segítséget 2 személy összesen 1000 órában biztosított.

Készség/képesség szintentartó foglalkozásaink:

2017-ben a foglalkozásokon részt vevők szellemi állapotának romlása miatt (középsúlyos-súlyos demencia) az emlékezést aktivizáló, figyelem összpontosítást segítő, írás, olvasás számolási képességeket gyakorló, térben-időben orientáló feladatok nem voltak már megvalósíthatóak.

A foglalkozások többségét a játékok illetve színezős, ragasztós kézműves foglalkozások tették ki. A kézműves foglalkozások az adott évszakhhoz kötődtek, pl. napraforgót, gyümölcsbefőttet ragasztottak, hóembert, téli képet színeztek, hajtogattak, mellyel a környezetük szépítéséhez is hozzájárultak.

Ellátottjainkra jellemző, hogy minden munkafolyamatnál segítséget igényelnek, ezért egy 10 fős csoportnál 2-3 segítőre volt szükség.

A gondozóházi ellátottak térítési díját az önkormányzati rendelet a bentlakók jövedelmének 60%-ban állapítja meg. 2017-ben a térítési díjak bevétele 18,7 millió forint volt.

Szociális alap és szakellátásban megjelenő normatíva számok

	ÉTEZTETÉS	HSNY gondozás	HSNY segítség	IDŐSEK NAPPALI ELÁTÁSA	GONDOZÓHÁZ
2017	373	139	7	93	22

Otthoni szakápolás

Az otthonápolási szolgálat alapvető feladata a kerületi lakosok részére a kórházi ágyat kiváltó otthoni szakápolás és egyéb szakirányú terápiás tevékenység biztosítása. A betegek részére a szolgáltatás térítésmentes, az OEP által finanszírozott. Az ellátáshoz minden esetben a házi orvos elrendelése szükséges.

Szolgáltatás

Az otthoni szakápolás körébe tartozó szakápolást és szakirányú terápiás szolgáltatásokat (gyógytorna, fizioterápia, logopédia) kizárólag szakorvosi javaslatra rendelheti el a házi orvos.

Az otthoni szakápolás finanszírozását az OEP végzi a 43/1999. (III.3.) Korm. rendelet 35. §-a alapján.

Az OEP a lejelentett vizitek után bizonyos mérőszám alapján időszakos pótvizit keretet biztosít. Mivel 2014-ben nem volt egész évben 100 %-os a vizit kihasználtság 2015-ben nem kaptunk pótvizitet. 2016-ban azonban időszakon belüli pótvizit emelésben is részesültünk.

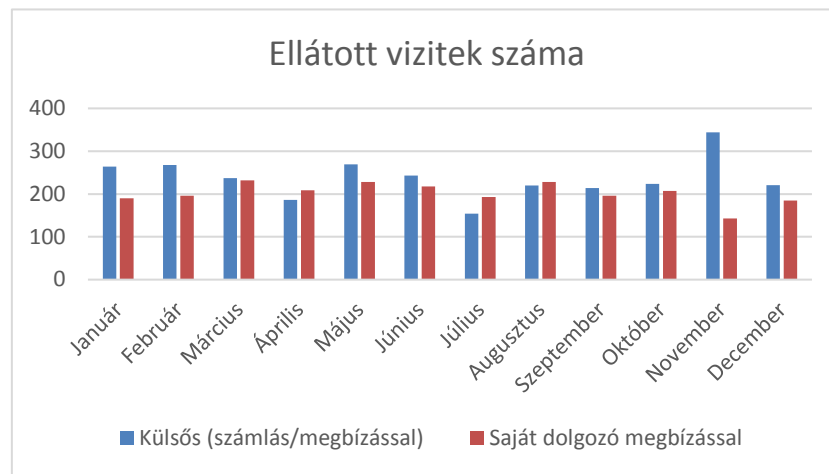
Az OEP szerződött havi normatív kapacitás és pótkapacitás

időszak	szakápolás	szakirányú terápiás ellátás	pótvizit
2013.11.01-2014.01.31.	202	201	20
2014.02.01-2014.10.31.	204	200	26 (08.31-ig) 41 (10.31-ig)
2014.11.01-2015.01.31.	204	200	
2015.02.01-2015.10.31.	207	206	
2015.11.01-2016.01.31.	207	206	
2016.02.01-2016.10.31.	212	211	37 (07.31-ig) 49 (10.31-ig)
2016.11.01-2017.01.31.	212	211	
2017.02.01-2017.10.31.	235	235	
2017.11.01-2018.01.31.	235	235	

Munkánk során szorosan együttműködünk a házi orvosokkal és a körzeti ápolókkal. Szükség esetén kapcsolatba lépünk más egészségügyi intézmény szakorvosaival (pl. szakrendelő, kórház). Szoros az együttműködés intézményünk házi segítségnyújtásban dolgozó munkatársaival, valamint az egységek vezetőivel is.

2017-ben a leadott vizitszám 5248 volt, melyet 335 betegnél teljesítettünk. Az 5248 vizitből 3049 esetben szakápolást és 2199 esetben szakirányú terápiás szolgáltatást végeztünk.

2017-ben ellátott vizitek számának megoszlása munkatársak szerint

Az előző éveknek megfelelően még mindig több a szakirányú terápiás jelzések száma, de szigorúbban vettük az OEP által kiadott szakmai ajánlást, és a krónikus betegek gyógytorna helyett szakápolás keretében mobilizálást kaptak, ezáltal a szakápolások száma is növekedhetett.

Mivel egész évben kapacitás hiánnyal küzdöttünk a betegellátás folyamatossága érdekében szorosán együttműködtünk más Otthonápolási Szolgálatokkal (Schwester Kft., Banai és Társa Kft., Szilárd Segítség Bt.)

A szakápolási tevékenységet minden esetben felnőtt szakápolói, illetve OKJ-s ápoló végzettséggel rendelkező szakemberek végzik, megbízási szerződéssel.

Sokkal súlyosabb állapotú betegeket láttunk el, és egy beteg – főleg szakápolás tekintetében – többször is visszakerült az otthonápolásban ellátott betegek közé. Az ellátott vizitek száma növekvő tendenciát mutat a szakápolás tekintetében, ez pedig azzal magyarázható, hogy hosszabb ideig tartozott egy-egy beteg az ellátottaink körébe, vagy kórházi ápolásra szorult a leromlott állapota miatt, és újra visszakerült az ellátásba.

Szakirányú terápiás ellátás keretében a gyógytornát vállalkozói közreműködéssel 2 gyógytornász aktívan végezte.

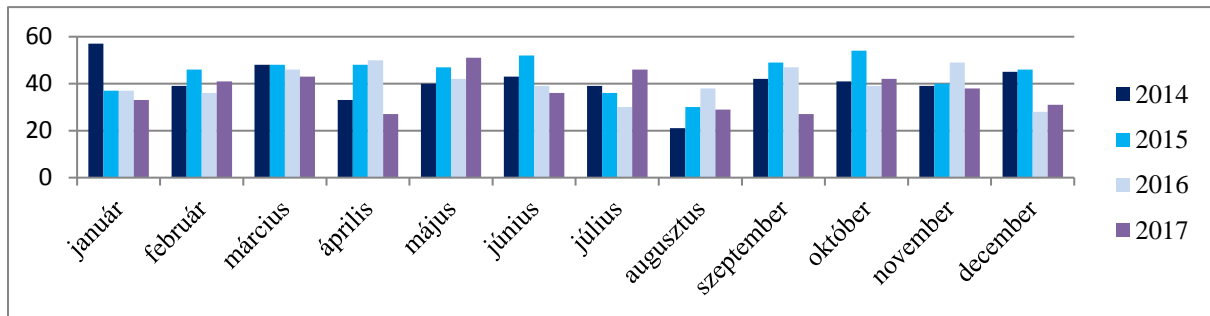
A fizioterápiát fiziotherápiás asszisztensek, és fizioterápiás asszisztens végzi megbízási szerződéssel.

A szakirányú terápiás szolgáltatást indokoló leggyakoribb diagnózisok:

- Protézis beültetések (térd, csípőprotézis)
- Traumatológiai sérülések (combnyaktörés, bokatörés, válltörés)
- Cerebrovasculáris lezió következményei- féloldali bénulások, beszédzavar (STROKE, agyi infarktus, koponyasérülések)
- Különböző reumatikus megbetegedések (artrózisok, ízületi gyulladások, csonttritkulás)

Ellátottak

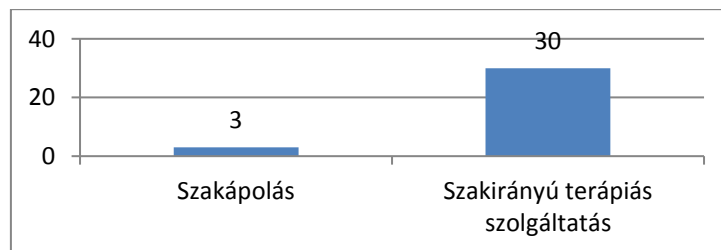
Új jelzések megoszlása 2014-2017-ben

Az új jelzések száma 8 hónap esetében némi visszaesést mutat, de a tendencia a szolgáltatás folyamatosságát biztosította.

Megnőtt a várakozás az egyes szakfeladatokra, hiszen figyelembe kell vennünk a rendelkezésre álló maximális vizitkeretet. Ez főleg a szakirányú terápiás ellátást érinti, azon belül is a gyógytornát.

Az ellátásra várakozók száma 2017. december 31-én

Számottevő várakozás kizárólag a gyógytorna igénybevétele esetén látható. Ez a gyakorlatban 3-5 hetet jelent az igény bejelentése és az ellátása megkezdése között. A várólista száma egész évben hasonló értéket mutat.

Rehabilitációs raktár

Az otthonápolási szolgálat szolgáltatása még a kerületi lakosok részére a rehabilitációs raktárunk, ahonnan térítésmentesen kölcsönözhetnek gyógyászati segédeszközöket a rászorultak, kölcsönadási szerződéssel.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján nagy igény mutatkozik ezeknek az eszközöknek a kölcsönzésére, hiszen sok betegnek nagy segítséget nyújt addig, amíg nem sikerül beszerezni egy saját eszközt.

Sajnos sok esetben nem csak addig szeretnék igénybe venni, hanem hosszú távon kellene a betegnek, ilyenkor a kölcsönzési szabályzat alapján lehetőség nyílik a hosszabbításra, illetve egy újabb szerződés megkötésére.

Leggyakrabban kölcsönzött eszközök:

szoba WC, járókeret, kerekesszék, kifordítható kádülőke, állítható járóbot, 3 lábú bot, szivacs ülőpárna, kerek járókeret (rollátor), antidecubitus matrac, könyökmankó, WC magasító, súlyzó (1 kg, 45 dkg, 75 dkg), félautomata vérnyomásmérő, vércukorszintmérő készülék.

Munkatársaink

A szociális étkeztetést telephelyenként 2-2 fő konyhai munkatárs és 1-1 szociális ügyintéző biztosította. A jogszabályi előírásoknak megfelelően 4 munkatársunk 2017. februárjában szerezte meg szociális asszisztens végzettségét. A házi segítségnyújtásban 26 gondozónő dolgozott, a nappali ellátásban klubonként 2-2 gondozónő vett részt. A foglalkoztatási központban 4 fő közalkalmazott, 14 egyéb munkavállaló dolgozik, míg a gondozóházban 13 státusz áll rendelkezésünkre.

A Foglalkoztatási Központot részlegvezető irányítja, míg a Szociális Szolgáltató Központokban a központvezető és klubvezető felelőssége a szakfeladatok megfelelő biztosítása. Minden telephelyen a szakmai létszám a törvényi előírásoknak és a működési engedélyben szereplő elvárásoknak megfelelő volt.

SZSZK klubvezetői munkakörben új munkatárs dolgozik a Nagy György utcai SZSZK-ban. A Foglalkoztatási Központ részlegvezetője 1 évre kapott kinevezést.

A házi segítségnyújtásban dolgozók a munkájuk végzéséhez minden védőeszközt megkaptak (kézfertőtlenítő, gumikesztyű, szájmascsk, lábzsák, kézkrem, bevásárló táska, nyári kánikulában ásványvíz).

2015. januárjától gondnokok segítik a telephelyek kertjeinek rendben tartását.

Minden szakfeladaton dolgozó munkatárs számára elérhető a rendszeres havi szupervízió. Szolgáltató Központonként szerveződnek a csoportok, amin mind a HSNY-ben, mind a klubban dolgozók részt vesznek. A Marót, Nagy György és Vágóhid utcai telephelyeken új szupervízor kezdte meg a munkáját az év első felében.

A továbbképzési kötelezettségek nyomon követése és tervezése napra kész, számos egyéni részvétel történt 2017-ben is.

Minden telephelyünkön dolgozók számára komoly rekreációs eredménnyel bír az évente megtartásra kerülő gondozás nélküli munkanap, melyet a kollégák egymással, együtt tölthetnek.

2018. évi terveink között szerepel az ellátottaink számának növelése a szociális ellátásra szorulókat hatékonyabb felkutatása által. Ezt különösképpen az idősek nappali ellátása körében a média bevonásával, a különleges ellátásra szorulókat megkeresésével, szakmai színvonalunk megtartásával, emelésével tervezzük. 2017-ben is szinte minden hónapban beszámolót olvashattak a kerületiek a szolgáltató központjaink eseményeiről és a klubok kiemelt programjairól a Pesterzsébet újságban. Rendezvényeinkről is folyamatosan hírt adunk majd, mind az önkormányzat honlapján, mind a kerületi újságban.

GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATOK

(A teljes 2017.évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi beszámolót a Képviselő Testület 059/2018. (III. 22.) ÖK. sz. határozatával fogadta el. Az intézményi beszámoló ennek a működésre vonatkozó legfontosabb adatainak kivonatát tartalmazza csak.)

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai létszáma 2017. december 31-én 13 főállású, felsőfokú szakképzettséggel rendelkező munkatárs (1 szolgálatvezető, 12 családsegítő). Az év folyamán a létszám állandó volt, azonban személycserék folyamatosan történtek.

2017-ben 1160 új kliens került be a nyilvántartásunka, amely az előző évhez képest emelkedett. Mindez 681 családot jelent.

Elsődleges probléma típusok:

Kiemelkedő a családi kapcsolati konfliktus, szülők alacsony iskolázottsága, anyagi megélhetési problémák, elégtelen lakhatási körülmények, életvezetési gondok, nem megfelelő mentális állapot. Az önérdek érvényesítés és öngondoskodás képességének hiánya is életvezetési gondokat eredményez, melyek szintén a fent felsorolt probléma típusokból következhet. Ügyfeleik körében továbbá megfigyelhető, hogy sokproblémás családokról beszélhetünk. A családok életében jelentkező elakadások összetettségének orvoslása, megoldási stratégiák kidolgozása az egyéni és a családi értékek, valamint a gyermeki jogok szem előtt tartásával történik.

A családok, egyének megélhetési problémáik miatt nem tudnak a szabadidős és kulturális programok finanszírozására pénzt fordítani, vagy ezek kiválasztása nehézségekbe ütközik, ezért Szolgálatuk folyamatosan figyelemmel kíséri és tájékoztatja a gyermekeket, azok családjait, valamint a kerületben élő gyermektelen családokat a környéken található ingyenes lehetőségekről. Elsődleges szempontként, a törvényi előírásoknak megfelelően céljuk a veszélyeztetettség megelőzése, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, krízis helyzetek megoldása, negatív hatásuk elkerülése. A megelőzés szempontjából, szakmai indokok figyelembe vételével Szolgálatuknál magas számú a „tanácsadott” esetek száma, mely 1210.

A személyes ellátást nyújtó intézményektől érkező jelzések (427) ebben az évben is sok új kapcsolatfelvételt eredményeztek. Az önkormányzattól érkező felkérések (26) a kerületben élő családok életvitelével kapcsolatos jelzésekből, és óvodáztatással kapcsolatos információk szükséges begyűjtéséből álltak. A gyámhatóság (766) által indított gyermekvédelmi ügyek és eljárások száma ebben az évben is megnövekedett, azonban a feladatok elosztása miatt ezen jelzések a Központhoz érkeztek. Továbbra is kiemelkedő a köznevelési intézményekkel történő együttműködés, a beérkező levelek száma is jól mutatja mindezt, amely 2017-ben 481 volt.

A jelzőrendszerrel való együttműködés:

A 2016-os jogszabályi előírásoknak megfelelően a Szolgálatnál az észlelő és jelzőrendszer koordinálását 1 fő jelzőrendszeri felelős látja el, aki szorosan együttműködik a Központ jelzőrendszeri tanácsadójával. Heti jelentést készít a beérkezett jelzésekről és azokra vonatkozó szakmai lépésekről, megtett intézkedésekről.

Az előző évben elsődleges feladatként a Szolgálat megismertetése kapott hangsúlyt, 2017-ben a hatékony együttműködés fontossága került előtérbe.

A kerületi Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal (KEF) együttműködve több előadáson vettek részt a Szolgálat munkatársai, valamint a Központban a munkatársak számára is szerveződött előadás, tájékoztatás kortárssegítés, droghasználat, drogfüggőség témakörben.

A családgondozók a kerületi köznevelési intézményekkel évek óta szoros munkakapcsolatban állnak, látogatják az adott intézményt. Igyekeznek az igényekhez igazodó mértékű segítséget nyújtani a pedagógusoknak a felmerülő problémák rendezésében. A Szolgálatnál tartott esetkonferenciákra minden esetben meghívják az illetékes pedagógusokat, az ügyben érintett más területek szakembereit is.

A Szolgálat munkatársai minden olyan esetben jelzéssel élnek a Központ felé, amikor a gyermek veszélyeztetettsége felmerül, és az általuk nyújtható szolgáltatásokon keresztül már nem szüntethető meg. A Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival elsősorban a pszichológus és fejlesztőpedagógus tart rendszeres munkakapcsolatot. A családgondozók az egyéni esetkezelésben szükségessé vált mértékben és intenzitással keresik a kapcsolatot a szakemberekkel.

A kerületi házi gyermekorvosok a Szolgálat által kért „Gyermekeink védelmében” GYSZ-4 adatlapot az esetek többségében már kitöltve visszaküldik, ugyanakkor lényegesen kevesebb jelzés érkezik, mint a védőnői hálózattól.

A védőnői szolgálattal évek óta kiemelkedő és hatékony a kapcsolat. Ezt segítette elő az is, hogy a szervezeti változás következtében öt éve közös intézményként működnek.

A Szolgálat jelzőrendszeri felelőse folyamatos kapcsolatot tart a kerület Óvodáival, részt vesz a Gyermekvédelmi Kör megbeszélésein.

Törekednek a gyors és kétirányú tájékoztatásra, sok esetben a közös családlátogatásra, mely a prevenciós tevékenység eredményességének egyik fontos eleme, így megelőzve a családból való kiemelés szükségességét is.

A következő években egymás munkájának még teljesebb megismerése, az esetmegbeszélések számának növelése, a szakmai protokollok közös értelmezése területén igyekeznek még inkább fejlődni.

A kerületi Rendőrkapitánysághoz a kapcsolattartójukon keresztül bármilyen ügyben fordulhatunk segítségért. A szakmaközi megbeszéléseken aktív részvételével segíti munkájukat. A Szolgálat által szervezett prevenciós programokon keresztül színesebbé és tartalmasabbá válik közös tevékenységük. (pl. közös prevenciós tevékenység az iskolákban, a Hársfa Játsszótéren). A gyermekkorú szabálysértés- és/vagy bűnelkövetőkről 2017-ben már lényegesen gyorsabban érkezett meg a jelzés.

Az Ügyészség, Bíróság konkrét esetek kapcsán keresi meg a Intézményüket. Több esetben a hosszan elhúzódó gyermek-elhelyezési perekkel, illetve kapcsolattartási problémák ügyében is kértek tájékoztatást. A bíróság által szabályozott kapcsolattartásokhoz a Központ biztosította a helyszínt és a szakmai hozzáértést.

A Pártfogó Felügyelővel az egyéni esetkezeléseknek megfelelő intenzitású a kapcsolat. A megkeresések száma az előző évekéhez képest megnövekedett, valamint az elrendelt intézkedésekre vonatkozóan is több tájékoztatást kaptak. A 2017. évtől helyet biztosított Intézményük a pártfogó felügyelő számára.

A pártfogó felügyeletre kötelezett gondozottak esetében írásos információcsere mellett, már személyes találkozókra is sor került. A fiatal gondozása összehangoltan történik.

A Gyermekjogi Képviselő részére biztosított - a törvényben megfogalmazottak szerint – az intézmény területén a gyermekek számára könnyen hozzáférhető helyiség, illetve szükség esetén az iratanyagba való betekintés. A szülők és a gyermekek részére elérhetősége ismert.

Az Anyaoltalmazó Alapítvánnyal folyamatos a kapcsolat. A szakmai munka hatékonyabbá tétele érdekében még előzőleg bevezetett gyakorlat szerint két fő családsegítő között oszlik meg a feladat ellátása, akik így személyesebb és rendszeres kapcsolatot tartanak az ott lévő családokkal. A gondozási tevékenységek formai kiválasztását a jelzések és esetmegbeszélések alapozzák meg. Szakmaközi konferenciák szervezésével is igyekeztünk segíteni a közös munka eredményességét.

Magas a fluktuáció. Sok család, vagy szülő abban a hitben költözik fel gyermekével, gyermekeivel Budapestre, hogy itt könnyebb lesz munkát találnia, ugyanakkor nem tájékozódik előre, így hosszabb-rövidebb idő elteltével tovább mennek. Így folyamatosan érkeznek a jelzések a be- és kiköltözésről, mely megnöveli az adminisztrációs terheket, és nehezíti az érdemi munkavégzést.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenysége:

- Információ nyújtás az év folyamán 9068 esetben, 2615 főt érintve,
- segítőbeszélgetés 3604 esetben, 751 főt érintve,
- tanácsadás 1678 esetben, 694 főt érintve,
- ügyintézésben való segítségnyújtás 3039 esetben, 2023 főt érintve,
- konfliktus kezelés 172 esetben, 69 főt érintve,
- szociális segítő tevékenység saját ügykörben 2615 esetben, 2615 főt érintve,

- szociális segítő tevékenység által az egyéni gondozási- nevelési terv megvalósításába központ által bevonva 90 esetben, 90 főt érintve,
- szociális válsághelyzetben lévő kiskorú anya gondozása 4 esetében, 4 főt érintve,
- esetkonferencia 284 esetben, 2065 főt érintve,
- esetmegbeszélés 3313 esetben, 873 főt érintve,
- esetkonzultáció 1645 esetben, 354 főt érintett,
- közvetítés 3223 esetben, 2073 főt érintett
- kríziskezelés 104 esetben, 72 főt érintett
- környezettanulmány készítésében való közreműködés 237 esetben 97 főt érintett
- családlátogatás 3610 esetben, 2119 főt érintett
- adományközvetítés 1319 esetben, 1012 főt érintve történt.

Család- és Gyermekjóléti Központ

2017-ben 6 esetmenedzser, 5 szociális asszisztens, 7 főállású tanácsadó és 1 központvezető látta el a kötelező feladatokat. A központvezető, az esetmenedzserek és a főállású tanácsadók mindegyike felsőfokú végzettséggel rendelkezik.

A jelzőrendszeri tanácsadó végzi a Központban a kapcsolatügyelet koordinálását, mediációt, a kórházi szociális munkát. A jelzőrendszeri tanácsadón kívül munkavállalási tanácsadó, mentálhigiénés tanácsadó, hátralékkezelési tanácsadó, utcai szociális munkás és pszichológus segíti Pesterzsébet lakosait.

A 2017-ben bevezetésre kerülő, 2018. január 1-től kötelezően ellátandó feladatként megjelenő szociális diagnózis felvételt jelenleg az SZGYF-vel szeptember óta munkaviszonyban álló munkavállalási tanácsadó látja el, heti plusz 20 órában.

A családi konfliktusokkal terhelt ügyfelek számának növekedésére reagálva 2017 áprilisától Központjuk szolgáltatásai a családi mediációval bővültek, melyet a HSZI intézményvezetője tett lehetővé.

Megbízási szerződéssel foglalkoztat az intézmény továbbá családkonzultációs szakembert, jogi tanácsadót, társadalombiztosítási tanácsadót, fejlesztőpedagógust.

A Központ személyes megkereséseinek száma 2017-ben 2722. Ebből a tanácsadók forgalma 1796, az esetmenedzsereké 926.

Az előző évekhez hasonlóan továbbra is kiemelkedő az anyagi és gyermeknevelési nehézségek, mint a gyermek egészséges testi és lelki fejlődését veszélyeztető tényezők. Ezt követi az elhanyagolás, amely gyakran szoros összefüggésben áll az előző két problémával.

Az adatok szerint a családon belüli konfliktusok, a családon belüli bántalmazás, - mint elsődleges probléma -, tovább növekedett az elmúlt évekhez képest.

Védelembe vétel:

2015-ben a védelembe vételek száma 128 volt, 2016-ban 169-re, 2017-ben 182-re emelkedett.

Az 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzáson túl az anyagi nehézségekből adódó lakhatási problémák, kilakoltatások veszélye került ezeknél az eseteknél előtérbe.

Ugyanakkor a védelembe vételek leggyakoribb oka továbbra is a szülői elhanyagolás, a család életvezetéséből adódó problémák, a szülő-gyerek közötti konfliktusok, kamaszkori problémák, kapcsolattartási problémák.

Ideiglenes hatályú elhelyezés:

Közvetlen életveszély esetén ideiglenes hatályú elhelyezést mind a Szolgálat, mind a Központ kezdeményezhet.

A Család- és Gyermekjóléti Központ 2016-ban 31, 2017-ben 33 ideiglenes hatályú elhelyezéssel érintett gyermek gondozását látta el.

Az érintett családok esetében az elsődleges probléma továbbra is az anyagi nehézségekből adódik (ellátás, lakhatás megoldatlansága) és az ezzel gyakran szorosan összefüggő gyermeknevelési gondok, családon belüli elmérgesedett viszonyok, konfliktusok, súlyos elhanyagolás, bántalmazás.

Nevelésbe vétel:

A nevelésbe vételek száma szintén nőtt az előző évhez képest: 2016-ban 192, 2017-ben 208. Az előző évekhez hasonlóan a nevelésbe vett gyermekek esetében a hazagondozás csak kis létszámban fordult elő. Ezekben az esetekben a munka leginkább a szülők és gyermekeik kapcsolattartásának megsegítésére, a láthatás megszervezésére, biztosítására irányult.

Utógondozás:

A nevelésbe vétel megszüntetését követő egy év során látja el a Központ a kiskorúak esetében az utógondozást. Ekkor a fiatal már ismét eredeti családjában él. Az utógondozás célja a szakellátásba való visszakерülés megelőzése, a családba való visszailleszkedés segítése, a bekerüléshez vezető problémák visszatérésének megakadályozása. Az utógondozottak száma 2017-ben nem változott (11 gyermek).

Egyéb tevékenységek, szolgáltatások:

- Kapcsolattartási ügyelet
- Mediáció
- Családi mediáció
- Kórházi szociális munka - várandós anyák segítése
- Szakmaközi megbeszélés
- Készenléti szolgálat

- Az utcai és lakótelepi szociális munka
- Pszichológiai tanácsadás
- Családkonzultáció
- Fejlesztő pedagógiai tanácsadás
- Mentálhigiénés tanácsadás
- Munkavállalási tanácsadás
- Hátralékkezelési tanácsadás
- Szociális diagnózis felvétel
- Adományosztás
- Klubok, csoportok, tréningek

Az Önkormányzat 2017-ben pályázatot nyert a telephely felújítására (szigetelés, nyílászárócsere). A júniusban megkezdett, hónapokig elhúzódó munkálatok, valamint a többszöri súlyos beázás gyakran nehezítette a napi munkafolyamatok elvégzését is, előfordult, hogy csak készenléti szolgáltatást tudott Intézményünk biztosítani. A felújítás ősszel fejeződött be.

Pince Ifjúsági Klub

A Pince Ifjúsági Klub a gyerekek, elsősorban a pesterzsébeti 10-20 év közötti korosztály közösségi tere. Feladata olyan közösségi tér kialakítása illetve fenntartása, amely az általános iskolás gyerekektől az idősebbekig mindenki számára a hasznos idő eltöltését biztosítja. Ez egy alacsonyküszöbű szolgáltatás, tehát bárki bejöhét az utcáról is, nincsenek szűrők vagy bekerülési feltételek. A Pince Házi rendje ugyanakkor tartalmaz szabályokat, pl. tilos a lopás, verekedés, durvaság, csúnya beszéd, rongálás és a Házi rend megsértése bizonyos szankciókat, legtöbbször kitiltást von maga után, de ennél több szabályozást nem bír el sem a hely, sem az ide betérők.

A Pincében lehetőség van ping-pongozni, dartsozni, csocsózni, számítógépezni, társasjátékozni, kártyázni, alkotni, beszélgetni, zsonglörködést tanulni, zenét hallgatni, leckét csinálni, tanulni, főzőcskézni, enni stb.

Házi gyermekfelügyelet

Intézményünk a szolgáltatást elsősorban 0-14 éves korú gyermekek számára biztosítja, hétköznaponként a szülő munkarendjéhez igazodva.

A napközbeni ellátás (házi gyermekfelügyelet) szolgáltatásának keretén belül, egyéb speciális problémákkal küzdő –elsődlegesen a szociálisan rászorult- családok gyermekeinek időszakos felügyeletét biztosítják, mindezt egyénhez igazodva, az életkori sajátosságok és szükségletek figyelembevételével. A kerületben lakó kisgyermeket nevelő családok segítségét célozza meg, ezért egyéni élethelyzetekhez is igyekszik igazodni. Így az oktatási-nevelési intézményekbe, illetve onnan a gyermek otthonába kísérést is magában foglalja, amennyiben a szülő (k) munkahelyi elfoglaltsága, akár kórházi tartózkodása miatt gyermeke/gyermekük felügyelete

megoldatlan maradna. A szolgáltatás térítésköteles, a helyi rendeletben szabályozottaknak megfelelően.

Bölcsőde

A bölcsőde, mint gyermekintézmény a gyermekjóléti alapellátás része, amely a családban nevelkedő 6-36 hónapos korú gyermekek számára biztosítja a napközbeni ellátást, szakszerű gondozást, nevelést.

Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre a 4. évének betöltését követő aug. 31-ig látható el a bölcsődében.

A bölcsődei nevelés-gondozás célja:

A bölcsődei gondozás és nevelés célja a családban nevelkedő kisgyermek számára

- a családi nevelést segítve,
- napközbeni ellátás keretében,
- a gyermek fizikai és érzelmi biztonságának megteremtésével,
- odaforduló szeretettel, elfogadással,
- a gyermek kompetenciájának figyelembe vételével,
- tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával,
- viselkedési minták nyújtásával segíteni a harmonikus fejlődést.

A csoportban gondozható, nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig a feladat a minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a mobilizációt és a rehabilitációt.

Bölcsődei férőhelyek számának alakulása 2017-ben

Bölcsőde	férőhely
Bp. XX. ker. Mártírok útja 178.	42
Bp. XX. ker. Köztársaság tér 1.	56
Bp. XX. ker. Vörösmarty u. 89.	136
Bp. XX. ker. Ady E. u. 83.-87.	136
Bp. XX. ker. Kossuth L. u. 3.	136
összesen	506

Hársfa Játsszótér – alternatív napközbeni ellátás

Elsősorban a kerület lakosai számára, másodsorban minden érdeklődő számára kulturált, biztonságos játék, sport és szórakozási lehetőség, illetve játszó és sport környezet biztosítása, valamint közösségi élet szervezése a különböző programokon és egyéb rendezvények keretén belül - kiegészítve azzal, hogy természetesen helyet biztosítva a csak egyszerűen betérő és megpihenni vágyó embereknek.

Gyermekek Átmeneti Otthona

Az Otthon tevékenységének jogszabályi háttérét a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a törvényhez kapcsolódó rendeletek, valamint Pesterzsébet Önkormányzatának kapcsolódó rendeletei alkotják.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, gondozásról, nevelésről, lakhatásáról - a továbbiakban: teljes körű ellátás - gondoskodik.

A Gyermekek Átmeneti Otthonának forgalmi adatai 2017-ben

Adott évben újként bekerülők száma: 58 fő

Ebből 14 fő esetében kizárólag ideiglenes gondozásra került sor, valamint 3 fő két éven belül második alkalommal is átmeneti gondozásban részesült.

Két fontos változás intézményünk életében:

2016. december 31-ével megszűnt a korábban hosszú évekig működő Családi Napközi szolgáltatásuk. A szolgáltatásból kikerülő gyermekeknek és családjuknak, valamint az újabb igényeket megfogalmazó ügyfeleknek a Humán Szolgáltatások Intézménye megbízhatóan, régóta működő Házi Gyermekfelügyelet szolgáltatásával igyekszik segíteni.

Budapest Főváros XX. Kerület Pesterzsébet Önkormányzata, Budapest Főváros XXIII. Kerület Soroksár Önkormányzata, valamint Pesterzsébet Önkormányzatának Humán Szolgáltatások Intézménye Ellátási Szerződést kötött 2017. október 1. napjától 2022. augusztus 31. napjáig terjedő időre. A Szolgáltatást igénybe vevő megbízása alapján a Szolgáltatást nyújtó Önkormányzat vállalja, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 50. §-ában, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 62-66. §-aiban meghatározottak szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásként gyermekek átmeneti otthona ellátást nyújt a Budapest XXIII. kerület illetékességi területén életvitelszerűen tartózkodó gyermekek részére.

Helyettes Szülői Hálózat

A helyettes szülő, a családban élő gyermek átmeneti gondozását saját háztartásában biztosítja. E tevékenységét a Gyermekjóléti Szolgálat szakmai segítségével, sajátos – külön jogszabályban meghatározott – helyettes szülői jogviszonyban végzi.

Pesterzsébet Önkormányzata biztosítja a helyettes szülői hálózat működéséhez szükséges feltételeket. 2017-ben nem történt elhelyezés.

EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁS

Felnőtt háziiorvosi ellátás

2017-ben 34 privatizált háziiorvosi praxis - 7 telephelyen – látta el a kerület felnőtt lakosságát.

A háziiorvosi szolgálat elsődleges, személyes és folyamatos ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából.

A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a háziorvos feladatkörébe tartozik még különösen az egészséges lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés is.

A praxisokban a praxisvezető háziorvosok mellett dolgozó 34 fő körzeti-közösségi ápoló a háziiorvosi ellátás körébe sorolt ápolási feladatokon túl részt vesz a megelőzési, szűrési, gondozási és egészségnevelési feladatok ellátásában is.

Felnőtt háziorvosok

A 17. számú körzet (Nagy Péter) (XX.Virág B. rendelő) betegeit február 1-től átvette Dr. Fekete Béla vállalkozási szerződés formájában. Dr. Nagy Péter joga 2017.március 31-vel lejárt. A hirdetésre egyedül Dr. Fekete Béla jelentkezett. A praxist 2017.09.01-től vette át.

A felnőtt háziorvosaink jelentős része már nyugdíjas korban van, tényleges nyugdíjba vonulásukkal ellátási zavarok keletkezhetnek.

A háziiorvosi rendelők többségében 2017/2018 év fordulóján tisztasági festésre került sor.

Gyermek háziiorvosi ellátás

Gyermekorvosaink két telephelyen dolgoznak, mind a 10 házi gyermekorvos privatizált formában látta el betegeit 2016.év folyamán.

A gyermek háziorvos gyógyító, megelőző ellátást végez – ideértve az egészséges gyermekek tanácsadását és szűrését is – a 0 - 14 éves korosztály számára, de szülői kérésre a gyermeket 18 életéve betöltéséig is elláthatja.

Dr. Mozi Diana betegeinek ellátása – a doktornő hosszantartó betegsége miatt – rendelőn belüli helyettesítéssel működött, majd, 2016. októberében – 2017. április 30-i hatállyal a feladat-ellátási szerződés Dr. Mozi Dianával felbontásra került, a HSZI a 7.számú körzetet 2017. május 1-vel átvette. Dr. Mozi Diana körzetét 2017. május 1-től Dr. Laczkó Judit látja el.

Dr. Acerboni Erzsébet halála után a gyermek lakosság ellátásáról a Dr. Acerboni Bt gondoskodott a feladatellátási szerződés felbontásáig. Dr. Acerboni 9.számú körzetét Dr. Lancsár Ilona látja el 2017.február 1-től.

Dr. Drenyovszky Kálmán 2017. augusztus 30-i hatállyal felmondta feladat-ellátási szerződését. Praxisát szeptember 1-től a HSZI vette át, megbízással Dr.Laczkó Judit látja el az 1.számú gyermek háziorvosi körzetet.

Érdeklődés hiányában sajnos a fenti gyermek háziorvosi praxisok egyike sem lett értékesítve.

Szeptember 1-től már 3 gyermek háziorvosi körzet ellátásáról gondoskodik intézményünk.

Gyermek háziorvosaink átlagéletkora magas. A 10 gyermek háziorvos túlnyomó többsége már nyugdíjas korú. A gyermek háziorvosi praxisok iránt még kisebb a kereslet, mint a felnőtt praxisok iránt. Mindezek komoly ellátási problémát okoznak már most is.

Védőnői ellátás

20 területi védőnő 2 telephelyen a házi gyermekorvosokkal szorosan együttműködve látják el feladatukat.

A területi védőnő feladata:

0 – 7 éves korú gyermekek gondozása

nővédelem

családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás

anyaságra való felkészítés

szűrővizsgálatok szervezésében részvétel

gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, életmóddal, szoptatással kapcsolatban

a védőnői tanácsadás illetve a várandós tanácsadás keretében folyamatos, célzott és szükséglet szerinti gondozás végzése

óvodában a védőnői feladatok végzése

A védőnő fő tevékenysége a tanácsadás módszerével végzett megelőzés, humánus szemléletű, segítő értékrend alapján végzett családközpontú gondozás, melynek alap elemei: a segítségnyújtás és elfogadás.

Csoportos egészségnevelést rendezvényeken (Anyatejes Világnap, kerületi Egészségnap, AIDS Világnap és klubfoglalkozások: baba-mama klub, szülésre felkészítés) végeznek.

A Vas Gereben utcai „ Gyermek Egészségháza” alatti Védőnői Szolgálatnál működik a központi helyről ideszállított női tej biztosítása, orvosi javaslatra, a rászoruló csecsemők részére.

A szeptember 1-től érvényes, státuszvizsgálat megváltozott szabályai miatt rendkívül nagy a felháborodás a területi védőnők Az emelt számú (és szintű) státuszvizsgálatok miatt kb bruttó 1,3 millió forint értékű beszerzés vált szükségessé (nyomtatók, scannerek, audiometerek, optalmoszkópok stb), melyet HSZI a intézményi megtakarításából fedez.

A KSH által indított KOHORSZ vizsgálatban való részvételre az intézményvezető tudtával és támogatásával kerületünkben önkéntesen senki nem jelentkezett.

2 területi védőnői státusz üres, melyet folyamatosan hirdetünk, de eddig nem jelentkezett potenciális érdeklődő.

Területi és iskolavédőnők az ÁNTSZ OHT-tól (Orvosi Tisztiorvosi Hivatal) a „Roma közösségekben dolgozó védőnők munkafeltételeinek javítása” című projekt keretében egy-egy laptopot vehettek át.

A védőnők zavartalan munkavégzéséhez szükséges fogyóeszközök ellátása folyamatos.

Vas Gereben u-i rendelő homlokzati és tetőszigetelése a nyár folyamán megtörtént

A számítógépekkel és szoftverekkel való ellátottság kielégítőnek mondható, a gépek karbantartása, szükség esetén cseréje megoldott.

Felnőtt fogászat

10 kerületi felnőtt fogászati praxis 2 telephelyen, a kerület 18 év feletti lakosságának fogászati ellátását végzi, privatizált formában.

Az Ady rendelőben Dr Méreg Sarolta és Dr. Kishegyi Edit látják el 1-1 praxis betegeit. 5 fogorvosi körzetet az ER-FOG, illetve a Fodi-Dent Kft. biztosít.

A Székelyhíd u.i telephelyen a Dental Kings Global Kft két alkalmazott fogorvosa látja el az odatartozó körzet felnőtt lakosságát.

Gyermek-, ifjúsági és iskola fogászat

A XX. kerület 0 – 18 éves lakosainak fogászati ellátását 6 közalkalmazott fogszakorvos és 6 asszisztens látja el 3 telephelyen.

A szolgálat biztosítja a kerületünkben működő fővárosi és kerületi fenntartású óvodák, általános és középiskolák tanulóinak iskolafogászati ellátását, ami preventív és terápiás gondozást jelent a szükségleteknek megfelelően.

Az óvodákban és általános iskolákban az orvosok és asszisztensek fogmosási előadásokat tartanak gyakorlati bemutatóval egybekötve, nagy hangsúlyt fektetve a helyes fogápolásra, táplálkozásra, ezáltal a fogbetegségek megelőzésére.

Dr. Kiss Orsolya augusztus 1-én, Dr. Róta Livia pedig szeptember 6-án távozott a HSZI-től. Hirdetésünkre jelentkező nincs. A GYES-en lévő Dr. Gulyás Zsófia visszatérési terveinek ismeretében tudtuk csak megszervezni a gyermek fogorvosi ellátást szeptember 18-tól. A doktornő a Bácska téren, Dr. Hara Mária pedig a Székelyhíd u-i telephelyen rendelt.

Az üresen maradt Ady fogorvosi körzeteket vállalkozó orvosokkal látjuk el.

Nagy nehézség, hogy a hat körzetet 2 közalkalmazott orvossal (Székelyhid és Bácska körzetek), valamint vállalkozó által alkalmazott orvosokkal (Ady körzetek) látjuk el. Megoldás irányában elmozdulva a kerület gyermekfogászati ellátásának részleteit a Vállalkozó illetve HSZI kidolgozta. Tervek szerint az ellátási forma váltás 2018. április 1-én történik a Fenntartó engedélyével.

Iskola-egészségügyi ellátás

Az iskola-egészségügyi szolgálat a kerületben működő kerületi és fővárosi fenntartású óvodák, általános és középiskolák kötelező iskola-egészségügyi ellátását végzi OEP szerződés alapján. A kerület bölcsődéinek kötelező orvosi ellátását a SZCSM rendelet írja elő.

E szolgálatunknál 4 iskolaorvosi és 8 iskola védőnői státuszunk van, melyből egy orvosi állás betöltetlen, a feladatot helyettesítéssel látjuk el. Kerületünk 5 bölcsődéjének orvosi ellátását 3 iskolaorvos illetve 1 privatizált gyermekorvos végzi.

A kerület óvodáinak ellátásában az iskolaorvosok mellett gyermek házi orvosok is részt vesznek.

Az iskola-egészségügyi védőnők által ellátható tanulói létszámot szintén a 49/2004. (V. 21.) ESzCsM. rendelet szabályozza. Minden tanév kezdetén az oktatási-nevelési intézmények által megadott tanulói létszám alapján történik az iskolaorvos és védőnő körzetének beosztása, mivel a rendeletben meghatározott létszámot nem lehet túllépni. Az iskolaorvosi munka mellett az iskolavédőnőknek jelentős szerepe van pl. az önállóan végzett szűrővizsgálatok elvégzésében (látásélesség, színlátás, hallás, golyva, vérnyomás, mozgásszervi.. stb.) valamint az egészségnevelésben, melyet csoportos illetve egyéni formában is végeznek.

A szűrővizsgálatok során kiugró eredmények esetén a kerület iskoláiban végzett statisztikai összegzések segítenek abban, hogy az egészséges életmód mely területén van szükség odafigyelésre, ellenőrzésekre, tanácsadásra.

Orvosi körzet: 4 db, de évek óta egy üres, melyet tartós helyettesítéssel látunk el. Ezen kívül a kerület 5 bölcsődéjéből 4-ben dolgozunk.

Nyolc iskola-védőnői körzet van a kerületben . Egy kolléga GYES-en van, őt főállású védőnő helyettesíti. A 2017-es év elején egy dolgozó nyugdíjba vonult, akinek a státuszát sikerült betöltenünk.

Iskolavédőnői körzetmódosítás vált ismét szükségessé szeptemberben annak érdekében, hogy a NEAK finanszírozásunkat maximalizálni tudjuk.

Terveink: a tanárokat megnyerve nagyobb hangsúlyt kapjon az egészségnevelés. Ezért rendszeres egészségnevelési órákat tartunk. Részt veszünk az ehhez kapcsolódó versenyekre

való felkészítésben (pl. elsősegélynyújtás) és a versenyeken évek óta a zsűriben is szerepel tőlünk egy-egy védőnő.

Gondok: az iskolákban a műszerek sterilizálása. A különböző fenntartók miatt

(Klebersberg Központ illetve Szakcentrumok) nehéz elfogadtatni, hogy az iskolai leltárban szereplő műszer sterilizálását nekik kell biztosítani.

Nehéz megértetni, hogy csak elsősegély nyújtása és nem beteg rendelés folyhat az iskolában.

A gyógytestnevelésre való járás örök probléma. Sok szülő részéről az egyéni úton való megoldás az igény. Csak szakorvosi lelet birtokában tudjuk ezt elfogadni.

Képzés, továbbképzés

Egészségügyi szakdolgozóink folyamatosan – és kötelezően – képzik magukat a rendeletben foglaltak alapján.

Ellenőrzések

Az év során folyamatosan történtek a Fővárosi Kormányhivatal Kerületi Népegészségügyi Intézete által végzett szakmai ellenőrzések, bejárások, melyeken az intézmény is részt vett. A jegyzőkönyvben leírt hiányosságokat a lehetőségekhez mérten kiküszöböltük

Eset ismertetések

I Esetleírás – Étkeztetés

Csaba több szempontból is különleges ellátott. Egyrészt aktív korúként van jelen időseink között, másrészt nemek tekintetében is a klubban a kisebbséghez, azaz a férfiak táborához tartozik. Beilleszkedését tovább nehezíti, hogy pszichiátriai betegségben, bipoláris affektív zavarban szenved.

Családi körülményeit tekintve nővérével élnek ketten, szerény körülmények között. Testvérével sokat veszekednek, nagyon eltérő az életfelfogásuk, azonban szociális helyzetük miatt kénytelenek egy háztartásban élni. Van egy lánya, akivel kapcsolata hektikus. A lány édesanyjával alig beszélnek, az érdemi kérdésekben nehezen jutnak közös álláspontra. A hozzátartozóival kapcsolatos ellentétek sokszor levertté, szomorúvá teszik, ilyenkor sokkal nehezebb őt bevonni bármilyen tevékenységbe.

Kezdetben, 2013-ban szociális étkeztetésre vonatkozó megállapodást kötöttünk vele. Ahogy nap, mint nap járt a klubba ebédért és látta a vidám hangulatot, valamint az összetartást, elkezdett érdeklődni a programok iránt. Az elviteles étkezők kiadóablaka mellett található programtáblán először a kirándulások keltették fel érdeklődését, majd ahogy telt az idő kérdezősködni kezdett a többi programlehetőség felől is. Majd másfél év kellett, hogy ez a folyamat célba érjen és Csaba a szociális étkezés mellé igénybe vegye a nappali ellátást is. A korábban már említett betegség miatt (is) tartott ilyen sokáig, hogy Csaba rászánja magát és nyisson közösségünk felé.

Beilleszkedése a klub mindennapjaiba nem ment zökkenőmentesen, nehezen fogadták el őt az idősek. A bipoláris zavar velejárója, hogy gyakoriak a hangulatingadozások a beteg életében, Csabával sincs ez másképpen. Borúsabb napjain esetenként hajlamosabb volt gorombán válaszolni egy-egy kérdésre, azonban hosszú és következetes munkánk eredményeképpen napjainkban ez már csak nagyon ritkán fordul elő. Első lépésként fontos volt számunkra, hogy megértse, pontosan milyen betegségben is szenved, az milyen tünetekkel, tünet-együttesekkel jár együtt. Ahhoz, hogy kezelni tudja a hirtelen rátörő depressziót, meg kellett neki tanítani, milyen eszközök állnak rendelkezésére.

Csaba számára a legnagyobb kihívást a tolerancia jelentette. Önmagával szemben nehezen képes megértő és türelmes lenni, ami miatt gyakran feladja. A közösség ezen sokat javított, a foglalkozások során egyre kitartóbbá vált. Ahogy látta, hogy egy-egy feladat nemtől, kortól

függetlenül mindenki számára okozhat nehézségeket, már a saját teljesítményét is jobban tudta értékelni. Akadtak programok, játékok melyek nem pozitív visszacsatolásként, hanem kudarcként csapódtak le benne, de ezek nem szegték kedvét és a gondozónők bátorításának hatására képes volt újra nekivágni a feladatoknak.

Csaba nehezen alakított ki társas kapcsolatokat, azonban gondozónőink állhatatos munkájának köszönhetően ez mára sokat változott. Magától ritkán jelentkezett, szólt hozzá témákhoz, ám, amikor felszólították mindig lelkesen fejtette ki véleményét. A generációk közötti különbségek áthidalásában sokat segítettek a segítő beszélgetések, melyekre mindig nagyon odafigyelt.

A klubélet és annak napirendje nagyban hozzájárul Csaba életvitelének fenntartásához. A szociális étkezés kötött időpontja segít neki, hogy könnyebben boldoguljon a mindennapok rendszereinek betartásában. Fontos számára, hogy legyenek viszonyítási pontok, amikhez igazíthatja a hétköznapjait.

Csabával kapcsolatban még sok feladat vár ránk a jövőben. Célkitűzéseink között szerepel, hogy segítsünk neki a társadalomhoz való nagyobb szintű alkalmazkodásban, mint például a késések visszaszorítása, reintegráció a munkaerőpiacra, személyi higiénia, összeszedettebb kommunikáció, rendszerszemléletű gondolkodás kialakítása. Ellátottunkkal kapcsolatban még sok feladat vár ránk, melyek közül az egyik legfontosabb, hogy segítsük Csabát abban, hogy visszatérhessen a dolgozók világába. Ennek elérése érdekében heti rendszerességgel részesül oktatásban, melyen a számítógép kezelését, felhasználási lehetőségeit ismerheti meg lépésről lépésre.

Csaba remek példa arra, hogy nemtől és életkortól függetlenül is válhat valaki egy klub színes egyéniségévé. Az időséssel töltött időn keresztül sokkal hatékonyabban képes elsajátítani a társadalmi szabályrendszereket, normákat. Sokat tanulnak egymástól és egymásról egyaránt.

készítette: Bély Beáta Léna, Nagy Győry utcai SZSZK, klubvezető

II. Esetleírás

Gondozóházi ellátás

Ica néni 84 éves korában családjá köréből került az Átmeneti Gondozóházba. Alzheimer-kórból eredő, súlyos stádiumú mentális hanyatlás miatt önellátási képességét teljes mértékben elvesztette. Fiával, menyével és három unokájával egy 46 m²-es panellakásban laktak. Menye gondozta, a gondozásért ápolási díjat kapott. A szűk élettér, az anyagi nehézségek, a generációs ellentétek és a betegség egyre zavaróbb tünetei együttesen vezettek a Gondozóház igénybevételéhez. Betegsége tünetei közé tartoztak: éber, nyugtalan éjszakák, aktív, agitált nappalok, nagyfokú feledékenység, tájékozódási zavar térben és időben, bolyongás, pakolás, a beszédértés és a beszédképesség zavara, esetenként hallucináció. Három unokája közül a legkisebb egy speciális nevelési igényű, 8 éves kislány szintén fokozott odafigyelést igényelt. A családtagok viszonya egyre feszültebbé vált, egyre több vita-veszekedés robbant ki közöttük. Az egyébként is ott lappangó feszültséget és indulatokat Ica néni betegsége a felszínre hozta. Az elhelyezést elsősorban menyé és fia sürgette.

Ica néni 2016. nyár végén költözött be a Gondozóházba. Az otthonától és a családjától való elszakadás lelkileg nagyon megviselte. A beilleszkedést pszichés és gyógyszeres támogatással egyaránt segíteni kellett. Fiát megviselte édesanyja heves tiltakozása a gondozóházi elhelyezés ellen, hetekig őrlődött, hogy hazavigye-e, megpróbálják-e újra a gondozását, de végül mégiscsak a Gondozóház mellett döntött.

A beköltözést követően menyé cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezési eljárás megindítását kezdeményezte a Kormányhivatalnál. Az adminisztrációs teendőkben a Gondozóház szociális munkatársának közreműködését kérte. Az intézmény pszichiáter szakorvosa megállapította, hogy Ica néni az ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel mentális hanyatlása miatt nem rendelkezik. A Kormányhivatal ideiglenes gondnokság alá vételét rendelte el, általános jelleggel, minden ügycsoport tekintetében. A gondnoki tisztet menyé vállalta. Az eljárás végén Ica néni cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá került. Gondnoka a menyé maradt. Az eljárást mentális hanyatlása és vagyonának védelme együttesen tették szükségessé.

Ica néni a kezdeti nehézségeket követően jól beilleszkedett a Gondozóház életébe. Szívesen vett részt az egyéni foglalkozásokon és a közösségi programokban. Ápolók, klubgondozók,

szociális munkatárs és gyógytornász team munkában törekedtek arra, hogy egészségi, szellemi, lelki és fizikai állapotát szinten tartsák. Az időben és térbeni dezorientáció, hallucináció, az alvás-ébrenlét ciklusának felborulása, a teljes inkontinencia, az állandó járáskésztetés és ehhez kapcsolódó testsúlyvesztés, a későbbiekben a nyelési nehézségek jelentkeztek ápolási problémaként. A kezdeti időszakban a folyamatos irányítás és felügyelet mellett, a biztonságérzet kialakítása, a személyi tisztaság biztosítása, a megfelelő tápláltsági állapot fenntartása, az étkezéseknél, a WC használatnál, illetve az öltözködés esetében az önállóság fenntartása szerepelt célkitűzésként.

Azonban betegsége progrediáló jellege miatt mentális hanyatlását megfékezni nem lehetett. Az idő előrehaladtával egyre kevesebb programba volt bevonható, egyre inkább az Alzheimer-kór tünetei uralták a mindennapjait. Az Alzheimer-kór mellé Parkinson-syndroma társult önellátási képességének romlását gyorsítva: a kezek és a száj remegése, valamint a nyelés nehezítettsége miatt etetni, itatni kellett, mozgása lelassult, tartása instabillá vált.

Kedvenc időtöltése a séta, a beszélgetés és a zenehallgatás volt. Nyitottság, érdeklődés, kedélyes természet és jó humorérzék jellemezte. A mentális leépülés előrehaladásával realitásérzékét teljesen elvesztette. Az őt körülvevő valós világ fantáziavilággá alakult ált, amelyben a lakótársak és a munkatársak sajátos szerepet kaptak, a bútorok szabadon változtatták formájukat, képzelt lények népesítették be a helyet, és olykor olyan bizarr jelenségek bukkantak fel, mint a hahotázó halálfejek.

Fia és menyje kezdetben hetenként látogatták. Körülbelül fél év elteltével a látogatások kezdtek megritkulni. Menyje munkát vállalt, illetve gyakran váltott munkahelyet, így kevés szabadideje maradt. Idősebb, önállóan közlekedő unokái egyáltalán nem látogatták. Fia is egyre ritkábban jött. Egy év elteltével már csak havonta egyszer, a térítési díj befizetésekor látogatta meg a menyje. Legkisebb unokája, akit édesanyja időnként magával hozott láthatóan szerette Ica nénit, ragaszkodott hozzá. Benne még nem alakult ki az a negatív kép, és nem rögzült az a kommunikáció, amely a család többi tagját Ica nénihez való viszonyukban egységesen jellemezte: kurtán odavetett szavak, tömondatok, degradáló poénkodás. A kötődés, ragaszkodás, tisztelet, veszteség, kétségbeesés, bánat érzelmi megnyilvánulásai szinte teljesen hiányoztak a kapcsolatukból.

2017. év végén Ica néni elesett, combcsonttörést szenvedett. Sikeres műtétet követően a rehabilitációját nem tudták elkezdni, mert demenciája miatt az együttműködésre (a gyógytornász utasításainak követésére) képtelennek bizonyult. Több hét ágyban fekvés után mentális és mozgásállapota szélsőségesen leromlott. Mozgásképességét teljesen elvesztette, napjait öntudatlan állapotban, ágyban fekvve töltötte. Infúziós táplálék- és folyadékbevitelre szorult. A kórház traumatológiai, majd rehabilitációs osztályáról krónikus belgyógyászatra helyezték át, ahol kezelőorvosa terminális állapotot diagnosztizált, ezért a család az elhelyezés megszüntetését kérte, mivel láthatóvá vált, hogy továbbiakban az ellátása a gondozóházi körülmények között már nem lesz megoldható.

Készítette: Magyar Sára, Lajtha utcai SZSZK, szociális munkatárs